

LA PUBLICITAT

ART LIT.—NÚM. 17.284.—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIMECRES, 22 DE SETEMBRE DE 1934

CALLE DE UNIVERSITAT, CARRER BARCELONA, 14 I 15. — TELÈFON 15005

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 104. I 105. TELÈFON 17400

INAUGURACIÓ!
Aquest vespre a les 10 h.
COLISEUM
Maurice Chevalier
— 88 —
PETIT CAFE

L'entrevista de la presó L'agitació dels rabassaires Anglaterra ha volgut respirar lliurement

Una de les tesis que valia recollir en el meu llibre "L'altre concòrdia" — publicat a la tardor de 1930 i escrit bon tros abans — era que, per a una solució harmoniosa del nostre problema autonomista, Catalunya podia esperar més de persuadir un poble — Espanya — que no pas un home — el Rei. "El que nosaltres voldríem — deia — fóra una concòrdia de pobles, no una combinació política".

En cercar d'aquesta concòrdia fórem quatre amics, en nom d'Acció Catalana i d'Acció Republicana — poc després refetes en el Partit Catalana Republicà —, el viatge a Madrid a què alludis fa poc, en un admirable discurs parlamentari, el senyor Alcalá Zamora. Perquè aquesta concòrdia la volíem obtenir de les democràcies espanyoles i no del Cèsarisme Borbònic, no anàrem a tractar-ne amb el Govern que usdefruitava la Gaceta, sinó que acudírem a les reixes de la presó i, a través d'elles, als representants de l'Espanya nova, liberal i democràtica.

Hi acudírem a constatar la subsistència del Pacte de Sant Sebastià, i a precisar-lo i a reformar-lo, si calia. Quedà ben entès que l'Estatut de l'Autonomia dins la República Espanyola que Catalunya es donaria en plebiscit seria acceptat pel Govern provisional de la República i presentat a les Corts com a PONENTIA DE GOVERN. L'única salveta — formulada precisament pel senyor Alcalá Zamora — fou que la sobirania de les Corts restava intacta, però tant ell com el senyor Fernando de los Rios, com el senyor Galarza, allí presents, ens tranquil·litzaren dient que aquell pacte de Sant Sebastià, ratificat i acceptat, i signat, seria la immensa majoria del Parlament, no perillava que aquest pacte de la seva sobirania no ratificat l'Estatut de Catalunya. Els compreníem, com que aquells fíem observar, que els drets naturals, tant si són individuals, com si són col·lectius, estan per sobre de tota potestat, i per democràcia que fos, i per així, tant o més que per fer honor al Pacte de Sant Sebastià, ratificat i acceptat, i signat, seria ratificat per les Corts. Si el Liberalisme és superior a la Democràcia — per bé que ell trobar dins ella les màximes fermances —, si la República Espanyola acaba de batre's amb els noms de liberal i democràtic, és lògica i sembla assequible una solució totalment satisfactòria del nostre plet.

En l'ordre contrari, el Pacte de Sant Sebastià, hipòtesis, en nom de la República, el reconeixement de la voluntat democràtica de Catalunya. Aquest principi fon concretat i ratificat en els seus detalls en la nostra visita a la presó, però la seva virtut — l'èter venia del Pacte. El Republicanisme espanyol podia optar — prescindint ara dels deures que imposa el Liberalisme — entre no prometre res a Catalunya i deslligar la col·laboració revolucionària, primer, i governamental, després, del Republicanisme català, o entre comprometre's a acceptar l'Estatut de Catalunya i aprofitar-se de la nostra col·laboració decisiva, per a implantar i consolidar i regir la República Espanyola. L'opek fou feta aleshores, a Sant Sebastià. No és ara que cap polític ni cap partit republicà dels que eren representats en aquella Conferència pot descorament fer-la. Per a tots ells és una elemental qüestió de lleialtat servir la paraula donada.

Catalunya, per la seva banda, l'ha servada a bastament. Ha contribuït a l'adveniment de la República amb l'efort de tota la seva força republicana, tant els seus sectors republicans, tant els seus sectors democràtics, tant els seus sectors organitzats, tant els seus sectors obrers, com els seus sectors intel·lectuals i científics. I ara, en aquest moment, quan la paraula donada és un dels drets que més

possibilita, redimint-la del deure del republicanisme fins aleshores habitual, l'adveniment de la República. Catalunya preceptiva, per no dir que determina, la proclamació de la República, amb el cop providencial d'En Francesc Macià — que és el mèrit més autèntic del nostre President — Catalunya contribuïa a la consolidació de la República amb la participació de catalanistes eminents en alguns Ministeris i en l'exercici de l'autoritat en els municipis, a la Generalitat i als Governos civils.

Però el màxim testimoni de l'equanimitat i de la cordialitat de Catalunya i de la seva cooperació al nou règim és la moderació de l'Estatut. A Madrid era tothom — els uns amb inquietud noble, els altres amb il·lusió malenconiosa — que es temien de la Generalitat que actualment representava Catalunya un Estatut, si no agressiu, radical. No ha estat així. L'Estatut ni és sectari — i per així l'han pogut votar i l'han votat tots els partits i tots els estaments de Catalunya —, ni és radical — i per així el podem acceptar i l'han d'acceptar les Corts d'Espanya —. Tan moderat és el nostre Estatut; més ben dit, tan enraonat és el nostre Estatut, i tan modern i obert, que ni els pitjors enemics de Catalunya pogueren, en el primer moment, dissimular la sorpresa i no confessar que estava bé.

Jo vull creure que les Corts ratificaran — com auguren tots els nostres parlamentaris — l'Estatut de Catalunya sense modificacions essencials; jo tinc la convicció que el senyor Alcalá Zamora serà, si cal, el defensor de l'autonomia de Catalunya i de la seva plenitud i de la seva integritat espanyola. Pien-me de recordar que, quan en tornar de la nostra visita a Madrid, vaig donar-ne compte detallat als consells d'Acció Catalana, m'ensajegà de recollir al·lusions iròniques o indecises d'alguns diaris catalanistes no republicans — convençuts i capic —, es donen sense reserves. Així vaig dir-ho, i així és. Si la bona voluntat d'aquest home bonifera, parlamentari eloqüent i contundent, reix, la República Espanyola i Catalunya bauran de sentir-n'hi grat. La concòrdia serà feta efectiva, i nosaltres podem dir que, al costat del nostre President — personificació de la nostra aspirabilitat genuïna —, posarem — també una mica nostre — el President de la Concòrdia Peninsular, el President de tots en les coses d'interès general, el President de la República Espanyola, liberal i democràtica de nom i de fet.

JAUME BOFILL

l'altre Espanya i la nació

El senyor Anguera de Sojo diu que el conflicte s'ha solucionat a la catalana Els propietaris ratifiquen l'acord convingut a la Generalitat

El conflicte que ha posat en perill la pau i l'economia de moltes comarques catalanes durant aquests últims dies ha estat resolt providencialment: començant en un pla d'entrellament i de violència, ha estat resolt al pla jurídic, del qual racionalment no havia de sortir-ne. Cal tenir present que no es tractava d'un problema dels anomenats socials; la incompatibilitat no s'establia entre asalariats i patrons; el líliti pràcticament era entre dues menes de patrons, posat que el que s'hi debatia no era cap augment de jornals ni modificació d'horaris de treball, sinó del compliment o revisió d'uns contractes d'arrendament celebrats d'acord amb les facultats que la legislació civil reservava als ciutadans. El rabassaire o l'arrendatari de terres de conreu, no és un asalariat, sinó que en llogar els obrers que treballen sota la seva direcció adquireix la qualitat de patró, tant més quan l'indole dels contractes que celebra amb el propietari de les terres li assignen drets i obligacions que el posen en situació de copropietari.

A Catalunya, una experiència secular, adquirida amb l'observació tenaç de la realitat, ha produït una legislació perfecta en aquesta matèria, prou elàstica i frondosa per a canalitzar totes les relacions jurídiques que puguin néixer de la voluntat contractual entre ciutadans lliures units pel comú interès de produir i augmentar lícitament la riquesa col·lectiva del país. Aquesta obra jurídica és el resultat típic del senty català. Ell és qui ha creat aquestes modalitats contractals que, per la previsió, la varietat, la justícia i l'esperit pràctic en què són inspirades, han salvat Catalunya de la ruïna i l'han permès d'aprofitar sàlvament les energies dels seus homes i les possibilitats de la terra que és la seva pàtria.

I bé, doncs: ¿com ha pogut originar-se un conflicte de tanta magnitud i que ha estat l'escà del pecat en aquesta qüestió? En primer terme, l'obediència doctrinària dels ministres socialistes que regien els ministèris de Justícia i del Treball de la República i la ignorància total que patien respecte a les coses més íntimes i més vitals de Catalunya. Els senyors Fernando de los Rios i Largo Caballero, en promulgar els decrets d'11 de juliol, 6 d'agost i 10 de setembre, legislar amb caràcter general, sense tenir en compte que a Catalunya, respecte a la matèria que tractaven, existia una legislació particular distinta de la de les altres terres d'Espanya, i que, per tant, l'aplicació d'aquelles disposicions havia de motivar perturbacions tan perilloses com innecessàries.

I així és el que ha passat. Els arrendataris, suggerents per campanyes i actuacions demagògiques, han prescindit dels advertiments que amb posterioritat a la promulgació d'aquells decrets es feren públics, advertiments que proclamaven l'execució de tals disposicions a Cata-

lunya, i quan els ha semblat oportú, aconsellant als seus assessors esmentats, s'han atxirats en una legislació no catalana per produir una situació que no s'hauria pogut donar si haguessin respectat les lleis catalanes, les lleis que s'actaren voluntàriament en celebrar els contractes. I així és el que sorprèn: homes significats de l'Esquerra Republicana de Catalunya s'han valgut de disposicions dictades per ministres socialistes, representants autoritzats del socialisme, al qual diuen que combaten en tot de Catalunya, per produir una agitació essencialment contrària als interessos catalans i al prestigi de l'Estatut. Pràcticament, doncs, quan es tracta de desorganitzar la nostra vida rural, els senyors Companys, Aragay i els que els fan costat, se senten espanyolistes i col·laboren de fet amb els socialistes madrilenys contra Catalunya i contra l'Estatut; quan el desordre i la violència els convé que es produïxin en la vida industrial i urbana, es lliquen amb la Confederació Nacional del Treball i amb la F. A. I. i les ajuden com ho han fet, darrerament amb la campanya que culminava en la vaga general passada.

Ahir parlàvem de la necessitat de jugar net, i el joc dels homes de l'Esquerra en aquestes qüestions no pot ésser més tènol; n'eden en dues sigles, i cap d'elles no és neta. Els rabassaires i els arrendataris, per la seva banda sensibles als seus interessos particulars, ajuden a crear perills que Catalunya hauria de tenir el màxim interès a evitar. Concedien els decrets que hem citat més amunt i concedien els aclariments que modificaven; no obstant, han esperat l'hora de la collita per a exposar les seves pretensions i adepder-se violentament dels fruits. Uns i altres sembla que posin tot el seu esforç a demostrar que Catalunya no té aptitud per a governar-se. La realitat, però, és més generosa que no pas ells, i a cada moment proporciona testimonis irrecusables del nostre sentit de govern. La solució proposada per a aquest conflicte de la pagesia n'és una prova evident.

El sentit jurídic racial s'ha imposat; la fórmula restableix la llibertat contractual i renuncia les consignacions que les disposicions ministerials feien necessàries per a la revisió dels contractes d'arrendament. El senty català ha superat les perilloses complicacions que naixien de la ignorància dels uns i la mala fe dels altres. Aquests fets demostren els perills de voler legislar amb criteri uniforme pobles diferenciats per la naturalesa i la tradició jurídica, i confirmen la necessitat de confiar a l'Estatut la regulació de tot allò que ens és propi i característic; però també demostren, i així és el més trist, que no tots els enemics de l'Estatut són fora de Catalunya. Els pitjors són dintre de casa mateix, i en aquesta funesta campanya de desprestigiar tant hi contribueixen els que juguen brut com els que amb el seu silenci interessat protegeixen aquestes maniobres a canvi d'una popularitat que a la llarga no els ha de fer cap profit.

El que digué ahir al migdia el governador

Ahir al migdia, el governador va parlar amb els periodistes de la solució del conflicte dels rabassaires. —Com haureu vist — digué — el conflicte dels rabassaires s'ha solucionat satisfactoriament, perquè s'ha imposat el bon sentit a ambdues parts. A la reunió que vam celebrar ahir a la tarda no es podia prescindir de les dues entitats que representaven les dues parts litigants i la intervenció del prestigi del venerable president de la Generalitat de Catalunya. No hi mancà tampoc la representació parlamentària que és ensens la representació del cabdillatge d'una part dels litigants. A les set va començar la reunió a la Generalitat. Cada part distingí els seus punts de vista. El conflicte es va resoldre a la catalana.

Com haureu vist, el conflicte es resol provisionalment, i deixa una amplitud als tribunals perquè ensoquin el problema amb vies a la justícia. La solució indica la capacitat de tots els estaments del poble capaç de governar-se a si mateix.

No de felicitat i agrair als estaments que han pres part en el líliti del desig de pau i de concòrdia i la disciplina de lliure intervenció. Als parlamentaris i als obrers de l'una i de l'altra de mitja la concòrdia i el matrimoni que han fet possible l'acord.

Al venerable Macià el sacrifici imposat i que amb el seu prestigi ha contribuït a la pau i prosperitat de la terra catalana, que tant estima i que tan alt representa. Com ja hem dit, s'ha imposat el bon criteri ja tradicional a Catalunya.

El Govern civil agraeix també en aquestes circumstàncies especials les proves d'adhesió rebudes i la cooperació que se li ha prestat, que ha fet també possible una obra de profit i de consolidació de la República, defensant la prosperitat de Catalunya i ensens la de la resta d'Espanya.

Hom desitja que aquest bon sentit segueixi imposant-se per a resoldre els altres conflictes que es presenten com aquest tan greu dels rabassaires, que representa la riquesa de Catalunya.

La reunió a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre

Ahir es va celebrar a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre una reunió a l'objecte de donar compte de les conclusions acordades al Palau de la Generalitat entre el governador civil, el senyor Macià i representants de propietaris i parcers.

El president de l'Institut, En Jaume de Riba, va començar dient que si bé la Junta directiva havia procurat en tot moment posar-se en comunicació amb els seus associats, mantent vegades, durant aquests dies, havia hagut d'actuar sense disposar del temps necessari per a consultar als seus representants, com succeï en la reunió tinguda ahir. Vam anar a la Generalitat, cridats per les autoritats, i sabíem la responsabilitat que anàvem a contreure i en el nostre esperit pesava extraordinàriament la consideració que a'ns presentava ocasió de la possibilitat de resoldre el conflicte i d'evitar trastorns majors en tota la societat catalana.

Nosaltres sosteníem en primer lloc la llibertat de contractació entre propietaris i parcers, sense ingerències estranyes, que no hi havia d'haver diferències entre els parcers que han complert lliurament les parts i els que s'han negat a lliurar-les, resolent el passat i el que ha de passar en dies successius; vam sostenir que els decrets a base dels quals s'ha promogut el desordre a Catalunya no s'han d'aplicar als contractes de rabassa i de parceria i en aquest sentit seguirà repuntant l'Institut; vam aconseguir que s'abandonés la idea que la renda s'ha de fixar a base del líquid imposable, perquè així, tant perjudicaria al propietari com al parcer.

Passava també damunt nostre la consideració de la indefinida tinvant entre el propietari i els seus parcers que per denuncies d'aquell haguessin estat perseguits per les autoritats i per altra banda consideràvem com quedaven molts propietaris que no han percebut poc ni molt de la renda, de la qual es refien per atendre a ineludibles necessitats.

Per així ens vam avenir a què per als efectes de la revisió dels contractes, revisió autoritzada per decrets avui per avui vigents, es fes la consignació al propietari dels fruits que a aquests corresponen, rebuda la part en un grau, i així no prejudiciés, en quant a la disminució o augment de la renda definitiva; té els seus termes limitats i és només per aquest any.

Entre rebre la renda una mica disminuïda amb caràcter provisional i no rebre'n gens; entre deixar que se sembli la nostra terra de discordies i l'intent que podem d'apalvar els ànims; entre rompre amb els serveis desigs de l'autoritat o seguir estant al seu costat; digué el senyor de Riba — vam creure que havíem de passar pel perill que se'ns desaperçes la nostra actuació, que, cal repetir-ho, res prejulia, estant l'Institut disposat a defensar en els futurs judicis de revisió, els propietaris els contractes dels quals, degudament examinats, s'hagin de defensar, com així també seguirà donant les instruccions pertinents per a tots els casos que se presentin.

A seguit del president de l'Institut, vam fer ús de la paraula diversos dels concurrents per demanar aclariments i després amb el major entusiasme fou aprovada l'actució de la representació de propietaris al Palau de la Generalitat.

Vers la normalitat

Per les impressions rebudes, sembla que es pot dir ja que el greu conflicte dels rabassaires s'ha esvalt, puix que les operacions de la verena es desenvolupen de d'ahir en un ànollet més tranquil, com a resultat de la reunió de mitja de l'ahir acordada.

Per als que estudiaven la situació econòmica anglesa amb atenció no haurà estat una sorpresa massa gran l'anunci que, finalment, s'havia decidit abandonar, durant un període de prova de sis mesos, el patró or. Tothom coneix els grans sacals que va haver de realitzar Anglaterra per restablir la paritat de la lliura amb l'or, assolida en 1925, amb el fi de fer que la plaça de Londres continués éssent el mercat financer mundial. Si la capacitat d'estalvi anglesa haguessin estat la mateixa ara que abans de la guerra, potser hauria valgut la pena de fer passar una gran crisi a les activitats productores d'Anglaterra, però disminuint aquella capacitat d'acumulació es feia cada dia més difícil mantenir a la plaça de Londres el nucli financer dels països nous mancats de capital. Hi havia, a més, el fet que els Bancs suïssos havien suplantat en gran part la banca anglesa en el paper de dipositiària dels capitals dels rendistes purs dels països que no tenien una unitat monetària estable o es malenaven de l'estabilitat política o social de la seva terra. El mercat financer anglès perdí així importància i comparació amb les activitats generals del país i eren ja moltes les veus que s'alçaven, després del restabliment del patró or, per protestar de l'eficàcia del prestigi monetari en un país que ha entrat en la seva decadència i que no pot donar feina a una gran part dels seus obrers. Molts havien ja parlat a favor d'una política inflacionista, i altres, entre els quals es comptaven algunes de les autoritats bancàries de més prestigi, tot i defensar el patró or, declaraven des de fa temps que la llei bancària era antiquada i que calia donar una elasticitat major a la concessió de crèdits. La tornada al patró or fou realitzada a Anglaterra en moments poc propicis, amb una exagerada precipitació per a un país que havia sofert molt durant la guerra i que després d'aquesta s'havia trobat amb la disminució dels seus mercats, deguda a la industrialització d'alguns països nous i a la competència dels que tenien lliure moneda depreciada. Anglaterra és un país

excessivament tradicionalista, i semblava que perdria la consideració mundial si no era un dels primers països que tornés al patró or, sense calcular massa els perjudicis que l'ocasionaria a ella mateixa i que podria també causar a altres monedes menys fermes. Tenim, per exemple, que al maig de 1926 ja es veié Anglaterra, en ocasió de la vaga general, obligada a defensar el canvi de l'liura enfrontant el franc i la lira, i exercia després una certa coacció moral sobre els països de moneda de recíada, perquè, seguint el seu exemple, anessin com més ràpidament possible al restabliment del patró or.

No hi ha dubte que l'adopció del patró or per la majoria dels països civilitzats havia portat abans de la guerra una normalitat monetària que assegurava en certa manera, no tan sols la possessió d'una mesura de valor estable, sinó també evitant variacions judicials en el poder de compra de l'estalvi acumulat. Acabada, però, la guerra sense una líliti definitiva de les seves conseqüències econòmiques, restablir el patró or al mateix nivell d'avant-guerra era afavorir desmesuradament les classes rendistes enfront de les classes productores, era lligar el progrés econòmic a la producció insuficient del metall groc i fer l'economia dels països d'estalvi escàs, esclava dels que podien acumular l'or en quantitats exagerades.

L'abandó temporal del patró or per part d'Anglaterra és un seriós advertiment fet a França i als Estats Units, però és també una declaració d'impotència molt dolorosa per a un país que tant sacrifici ha realitzat per arribar a la situació monetària que creia més convenient. No és probable que la lliura s'enfonsi ni que perdi una gran part del seu valor. Anglaterra s'ha aïllat de la col·lita àuria, que tot i servir-li d'armadura li privava de respirar. Ara està temporalment asfíxia, però de moment exhalant els pulmones amb llibertat.

En el pròxim article veurem les conseqüències que l'abandó del patró or pot tenir per a l'economia anglesa i les seves possibles repercussions d'munt la nostra.

FULL DE DIETARI Finestries

UNA INICIATIVA PLAUSIBLE

L'Ajuntament de Terrassa, a iniciativa del seu regidor delegat a cultura, el senyor Girona, organitza uns cursos de divulgació literària i científica que, sens dubte, poden tenir una positiva eficàcia. No cerca de fer altra cosa que seguir la petja de l'Ateneu Enciclopèdic Popular i de l'Ateneu Politécnico de Barcelona, on temps ha que ha estat possible d'aglutinar al voltant d'un professor lliure nombrosos nuclis de persones àvies de cultura.

Però el fet d'adonar-se de la conveniència de substituir a les ciutats foranes de Catalunya, l'acció divulgadora que els centres privats exercien a la capital, ja és un fet digne d'elogi i d'encoratjament. No m'estimaria que la iniciativa del regidor terrassenc fos un èxit, precisament perquè coneix l'estat de curiositat literària i científica en què viuen els habitants de les ciutats interiors de la nostra terra. Més d'un cop he notat que a proporcio; relatiuament, l'apetència dels habitants d'una Terrassa, d'una Vilanova, d'una Sabadell, d'una Reus, és més viva que no la dels habitants de Barcelona.

Així, segurament, no té altra causa que el fet de trobar-se en un medi menys frenètic, on la vida es desenvolupa obert un ritme una mica menys ràpid. Més tard la proximitat creixent per la multiplicació i acceleració de les comunicacions — a què es troben les ciutats foranes de la capital — és evident que encara hi ha unes possibilitats de repòs, de serenitat i de meditació que aquí són cada dia més difícils. Les tardes hi conserven un vigor que a Barcelona han perdut fa dies; la lectura hi troba avinences que nosaltres, els barcelonins, hem de cercar amb pena i treball. L'individu no s'hi troba tan aïllat per la multitud.

La gràcia d'aquests cursos, al meu entendre, consistirà en què ensaig de fer ésser instructiu, resulti amena. L'essencial és ensenyar... però sense llevar les ganes de seguir l'aprenentatge. En fi, la iniciativa municipal de Terrassa, dins la seva modestia, pot esdevenir fecunda i suscitar imitacions i emulacions arreu de Catalunya. Així sia!

CARLES SOLDEVILA

Per les vies legals

Al Deganat d'aquesta Justícia han rebut una quantitat enorme d'incidentes del Justat d'Igualada amb la consagració d'empenyor per a descomptes a la Hisenda per la revisió de comptes d'arrendament.

ARGUMENTS QUE JA BOTZINEN

Són partidaris convençuts de la compressió arreu de les formidables, inhumans despeses militars, càrrega onerosíssima de nacions cada vegada més escanyolides: són enemics acerrims del nacionalisme bèl·lic, intoxicadors dels esperits, aturador primer de la crítica i després de tota la cultura, cercant que la nació sigui esclava a l'interior perquè al defora senyoregi; i són, també, un dels que creuen que en aquests dies que som es juga la darrera partida entre la barbàrie ancestral (gràcies al progrés, ja absolutament devastadora) i l'esperit sempre difícil i precari de la civilització.

No em refio, però, de generositats cordials ni de vastituds imaginatives en els estadistes i en els pobles per al triomf del senty. L'home, tot amb tot, és inert sinó a les crides més imperioses de la necessitat. Elucubracions de savis, esganejaments de propagandistes que valdran tant per a atènyer la prosperitat de la guerra com la gairebé fallida dels tresors nacionals. I com un altre al·lucinat que en aquests dies hem vist perfilar-se.

Temps era temps que una minoria s'imposava solidament, destinadament al poble, perquè la minoria, servint un ideal, era forta, i el poble, lligat a la pòtema dels instints elemental, tot desvalgut. A la democràcia, ha estat més o menys al ombre, i el ombre té un ideal, gairebé diria una mitologia. Cinquidit estalvi les pàgines colpidores de la darrera revolució xilena, on les tripulacions s'ensenyoreien de cuiracs i submarins. I no desentendre aquesta vaga de braços plègats que hem vist a la flota anglesa.

La guerra esdevé un aplec i centu docent d'inconformistes. I cada aparall de guerra, de mar, terra o aire pot ésser garrit pel geni del ministre de la lluita de classes.

Em recordo que aquell banyolofe que es balla pels canins en temps de vaga, ell, covant de tala la vida, era, almeisys en aquelles circumstàncies, més millor que el no reaccionar a temps, caldrà q'una dia a amagar-se, però amb l'era, en sentit de voler que l'empadri.

JOSEP CARNER

Envien les notes en català

EL TEATRE

LA REFLEXIO EN EL TEATRE

Ens trobem a punt de començar la temporada teatral, i veurem si les noves temptatives escèniques ens porten a creure que també s'estableixen dos corrents antagònics però no del tot divorciats amb el gust del públic. Un corrent és el de plantejar les obres teatrals amb un argument determinat, punt de partida des del qual es descabella l'acció de l'obra. L'altre corrent és per l'obra teatral amb un argument tan precari que no podem dir que no existeixi. L'escena castellana ha batut en aquest aspecte un dels rècords més vastos i més ben orientats.

En canvi, els autors catalans s'entenen, llevat de les excepcions necessàries, a produir obres en les quals l'argument ho sigui tot. Per ell sacrificuen el diàleg, la psicologia dels personatges, burlen la ruta natural dels fets. És clar que amb aquesta intenció portada als darrers extrems, preval una lleialtat artística, però així mateix en pateix les conseqüències del desplaçament. O dit en altres termes: hi ha autors que exerceixen una funció crítica i d'altres una funció expositiva.

La generació vella que existeix al teatre, vagament químerica i femenina, vol un argument que la faci sofrir, que l'estovi o que la negui. El sentit dramàtic que té de la vida, es complau amb unes obres en les quals encara el "traidor" faci de les seves, i que hi hagi la indispensable víctima immolada als instints perversos. El públic d'aquesta mena vol la heroïna o el màrtir per un sentiment de pietat que tradicionalment, o per l'atavisme d'una influència romàntica existeix en els fons inalterables d'aquests espectadors. En canvi, la generació nova, amb menys preocupacions i il·lustrada amb un sentit més catòric, rebutja aquest plaer mesquí, i vol, o bé ho desitja, un teatre més divertit, no tan angunós i així mateix poc reflexiu. Aquestes dues generacions donen la tònica més adient al teatre actual. Mentre qui vol un teatre per un goig educatiu, amb esperit de mètode, amb sentit pedagògic, hi ha qui desitja el teatre com un plaer per a passar l'estona, que no contingui gaires, i si pot ésser gens, maledrats cerebrals ni incomoditats subalternes en l'ordre de l'esperit.

I entre aquests dos teatres sorgeix, imperiosa, la necessitat de suprimir o d'exaltat tant com sigui possible, l'escena com a espectacle. El teatre de Molière conté el gènere més pur d'aquest teatre que hom voldria separar de l'argument tradicional i de la diversió com a passatemps. Els nostres autors no han volgut assimilar el prodigi artístic que Molière en aquest sentit els depara. Els resultats són evidents: l'escena catalana ha passat per semi-risís d'autors i d'obres, les quals no corresponen als desigs dels públics.

Per a donar a l'escena un intent d'aproximació a la fauna mollesca, amb la ficció dramàtica o còmica que demostrí que no és del nostre temps, cal recular d'època, posar-nos a dos dits del teatre irreal o poètic. Llavors no cal que l'argument sigui acordat amb les nostres defecions, amb els nostres vicis o amb les nostres virtuts. N'hi ha prou que la crua exposició dels sentiments o la ridiculesa de les expressions, o la solemnitat de les escenes amoroses complicades per l'enginy argumental de l'obra, hi posi sobiranament la resta.

M'imagino que els nostres autors es debaten en el cercle viciós d'aquestes dues formalitats teatral. Persisteix en l'argument o prescindir-ne. Sense argument i només que amb la pura anècdota, cal que els personatges teatrals estiguin dotats d'una força superior que els mantingui ben drets a l'escena; han de formar un conjunt compacte però separats per la llei del contrast, del caràcter, del temperament, de l'audàcia, de la humilitat. Quan l'argument ho dona tot fet, aquests personatges perden graus de virilitat, es mouen com automàtes i causen la decepció dels elements confortables, però que el cor de la insolència personal destrueix la part millor de l'existència. La majoria dels nostres autors senten per aquest darrer teatre una flaca insuperable. L'atavisme d'antany els porta a ésser reflexius, seriosos davant els problemes que es plantegen, i no reaccionen contra un fantasma que els manté amb un sobresalt constant.

Aquest fantasma és el públic o és creat per ells mateixos? La pregunta fa l'efecte d'aquelles veritats perilloses que és millor no descobrir-les. Potser és que el nostre medi social no conté prou alternatives dignes d'un transplantament escènic i que la mediocritat d'un viure fet amb les despeses del nostre caràcter no li doni motius suficients per a produir obres superiors. Amb la guerra darrera, França va tenir elements suficients per a crear una vida nova, igualment que un teatre nou. El fet artístic d'un poble respon, de vegades, als catàclismes o a les catàstrofes de què sigui víctima. Un altre exemple és Rússia. Quan totes les funcions socials es mouen amb lentitud, quan no van de pressa a desenvolupar-se, i següeixen una ruta apacible i càlida de confort, regulada pel seny i pels raonaments de la prevenció i de la cautela, no és estrany que els autors teatrals siguin igualment víctimes d'aquesta reflexió que apaga tot estímul imaginatiu. Un medi exacerbadament moral, amb una sana consciència del deure, ha de repercutir forçosament a l'escena. I no voldria pas fer cap sentència en dir que el sentit de la civilització si disminueix els defectes humans, no ha d'obscurellar els prodigis artístics.

J. PUIG I PUJOL

L'hivern s'acosta

D'ací a pocs dies tindrem aquí l'hivern. Amb el seu etern seguici de fred i humitat, assaltarà la vostra llar, com cada any, i serà allí una vegada més amo i senyor durant uns quants mesos.

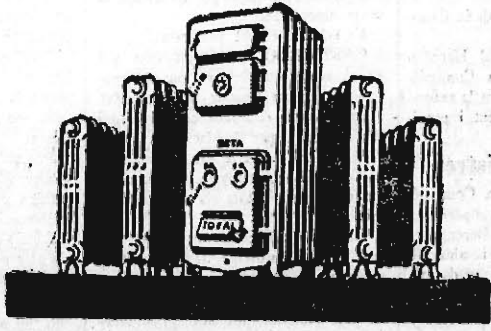
Sota la influència d'una hostes tan insans, us amenaçaran a vós i als vostres tota mena de molèsties i de malalties.

Només la calefacció "IDEAL CLASSIC" pot alliberar-vos amb seguretat d'aquest perill. Per un cost inicial reduït i una despesa

LA CALEFACCIÓ

IDEAL CLASSIC

es indispensable a totes les llars

Visiteu la nostra Exposició o trameu-nos aquest cupó.

Desitjo rebre gratis el vostre llibre "UN HOGAR FELIZ" Nom Adreça Població

diària moderada, posareu al vostra llar a cobert dels rigors de l'hivern i us permetrà de gaudir d'una deliciosa temperatura sana i igualment temperada a totes les habitacions de casa vostra. No importa que aquesta sigui gran o petita, vella o nova, modesta o sumptuosa. La calefacció "IDEAL CLASSIC" s'adapta per igual a tots els casos, i tant al camp com a la ciutat protegeix sempre bé i econòmicament contra tots els rigors de l'hivern.

COMPANIA ROCA-RADIADORES

Passeig de Gràcia, núm. 28

BARCELONA

Fàbriques a

Gavà y Viladecans

ESPANYOL. -- Inauguració de la temporada

Santpere, Nolla, Arteaga, formen, com l'any passat, els elements més destacats de la companyia. La part femenina, en canvi, ha estat notablement millorada. Hi ha la baixa de la temporada Fortuny, contra la qual no tenim res a dir, sinó que estava despatxada en aquell ambient: el vodevil no és el seu gènere. En canvi hi han entrat a formar part les senyores Val, Faure i Loli. Les tres donen animació a l'escena i fan bonic el mateix quan es presenten vestides com en cançons. A la primera, cobertor, no costa d'endevinar que la picardia i la malícia que esmerça a escena, li guanyen moltes simpaties en aquell teatre.

També la decoració—ben entonada—de Fontanals, representa, a l'Espanyol, una millora. Millores, totes dues, que la era hora que fossin escuèretes. Si hom vol fer un teatre no parli actiuament damunt dels sentits, el menys que pot demanar-se és que tot allò que no sigui volgutament grotesc, sigui agradable. La lleugeresa i la misèria, han l'èsser excloses d'un teatre així: si hom no vol que esdevingui repugnant.

Per aquesta part, no podem donar, fer altra cosa que felicitar l'empresa. És clar que hom voldria veure reelles aquestes millores, en el lèxic i l'esperit de les obres. Però pel que es veu, l'entusiasme dels autors del Paral·lel és difícil de millorar.

Per això esperem que la ensa serà prou bonic que no parlem de la comèdia estrenada la nit del dijous. Els aficionats al gènere trobaran el títol en la secció corresponent d'annunci. Podem bastir-hi al damunt tota mena de salacitats i grolleries: quedaran curts.

D. G.

NOTES OFICIOSES

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria es complau a anunciar que dijous vinent, dia 24, a les cinc de la tarda, tindrà lloc una representació teatral, nasant en escena "La bona senyora" i "Dissonància de Glòria". Per la companyia d'Enric Giménez.

TEATRE NOVETAT

Continuen amb gran activitat els

preparatius per a la inauguració de la temporada de teatre català al Novetats.

En la funció inaugural s'estrenarà la comèdia en tres actes i en prosa de Pompeu Crehuet "La segona joventut" i la comèdia en un acte i en vers de Josep M. de Segarra "Les tres gràcies".

La temporada començarà en un dels primers dies del mes d'octubre i el dijous, dia 8, a la tarda, s'inauguraran les funcions dels ja famosos "Espectacles per a Infants" amb l'estrena de la rondalla en tres actes i onze quadros de Josep M. Folch i Torres. "Les arcaïques de la reina", per la qual obra de gran espectacle s'està preparant decorat per a la seva espièndida presentació.

Durant la temporada de teatre català, com tots els anys, desfilaran per l'escenari del Novetats, contractades per l'empresari senyor Josep Canals, diverses i notables companyies estrangeres. La primera que es presentarà en el mes de novembre és la de la bonica i celebrada actriu francesa Du-lac amb la seva comèdia "Cà", la seva més recent creació a París.

Com sempre l'annunci de la inauguració de la temporada del teatre Català Novetats ha despertat molt d'interès entre el nostre públic.

TEATRE NOU

Companyia lírica de Lluís Calvo

Llista de la companyia:

Actrius.— Alegre, Encarnació, típic còmica: Bolli, Pepela, típic: Cases, Maria Teresa, típic: Coronado, Laura, típic; Corona, Concepció, típic; Corona, do, Lluïsa, típic; Gihert, Enriqueta, típic; Gallegos, Francisca, típic; Llanos, Carme, característica: Marquès Maria, típic; Martín Malillo, típic cantant; Otto, Maria, típic; Romo, Empar, típic cantant; Sierra, Caritat, típic; Teller, Maria, típic còmica: Tomàs, Carme, típic cantant: Tomàs, Pilar, típic.

Actors.— Amengual, Francesc, tenor còmic: Barja, Joan, primer actor de caràcter; Calle, Joan, actor; Garcia, Miquel, actor; Grandy, Miquel de, tenor; Heriogs, Pau, baríton; Iglésies, Eduard, actor; León, Angel de, primer actor i director; Lopetegui, Manuel, actor; Llorca, Jaume, actor genèric; Miras, Antoni, tenor; Palacios,

Antoni, primer actor còmic; Redondo, Marc, baríton; Rojo, Josep, actor; Ruiz París, Valerià, primer actor còmic; Shiz, Francesc, actor; Tuà, Francesc, actor; Ubach, Antoni, actor.

Consuetes.—Lluís Marín, Josep Montolio, Manuel Coronado.

Mestres directors.— Miquel Puri, Josep Espelta, César Vendrell.

Trenta choristes d'ambdós sexes, de la Societat de Choristes de Catalunya.

Vint-i-vuit professors d'orquestra, del Sindicat Musical de Catalunya.

TEATRE ESPANYOL

De gom a gom s'omplí l'Espanyol dissabte i diumenge, tarda i nit, prova de l'interès amb què s'esperava la reposició del vodevil i la reposició del seu més caracteritzat intèrpret.

Els aplaudiments estigueren a l'ordre del dia, tant per a "La petxina de Venus", el vodevil que inaugurà la sèrie de la temporada que comença, com per a Pep Santpere, sempre jove i oportú; i per a Carme Valor, bella i desimbolta, acollida entusiàsticament; per a la Faure, Nolla, Arteaga, Zanon, Clara i per a tota la companyia.

La liquidació de l'Exposició

El Comitè liquidador de l'Exposició ha facilitat la nota següent:

"El dia 31 d'agost darrer es reuní a les oficines del carrer de Lleida el Comitè liquidador de l'Exposició Internacional de Barcelona 1929, sota la presidència del delegat del Govern, senyor Lluís Companys, i amb l'assistència dels senyors tinent d'alcalde president de la Comissió d'Hisenda, senyor Joan Casanoves; tinent d'alcalde president de la Comissió de Foment, senyor Josep Duran i Guàrdia; tinent d'alcalde president de la Comissió d'El·lèctrica i sots-delegat a l'Exposició Internacional, senyor Ernest Ventós, i senyor Jaume Trias, tinent d'alcalde."

El Comitè va adoptar, entre altres, els següents acords: Aprovar el pla perquè la liquidació de l'Exposició Internacional de Barcelona es porti a terme quan més aviat millor, estudiant desingudament tot el referent als creditors de la dita Exposició, acordant que per la

Secció Administrativa sigui enviada una comunicació a cada un dels esmentats creditors comunicant-los la quantitat pendent a fi que donin llur conformitat o exposin llurs diferències.

Reduir gairebé per complet el personal de l'esmentada Exposició, quedant l'absolutament indispensable perquè la liquidació, obstaculitzada fins avui per causes diverses, pugui portar-se a terme amb la més gran rapidesa possible.

Donar-se per assabentat del nomenament fet pel ministre del Treball a favor del senyor Ramon Pla i Armengol, per tal que com a delegat de l'esmentat ministeri formi part de la Comissió revisora de la liquidació definitiva dels comptes de l'Exposició Internacional.

Ordenar i fer tot el que sigui necessari pel trasllat de les oficines a altres edificis de l'Exposició per tal de cedir el del carrer de Lleida a la Comissió de Cultura. S'aprova també l'estat, avançadíssim ja, de les Memòries realitzades pels diferents serveis de l'Exposició, ordenant que s'acabin urgentment."

VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui.— Santa Linus, papa i màrtir; Patern, bisbe, i Santa Tecla, verge i màrtir.

Sants de demà.—Nostra Dona de la Mercè, i santa Guerau, bisbe i màrtir, i Tirs, diaca i màrtir.

Quaranta Hores.—Avui: Capella del Palau (carrer d'Altaúf, número 4).

Hores d'exposició.—Avui: De tarda.

Demà: A la mateixa església les vuit del matí a les sis de la i a les mateixes hores.

Comunió reparadora.—Avui: Església dels Pares Franciscans.

Demà: Església parroquial de Santa Madrena.

Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona de l'Estrella, a Santa Anna, o dels Reis, a la Basílica del Pi.

Demà: Nostra Dona del Rem, a Sant Jaume, a la Concepció o a Santa Maria de Mar.

Adoració Nocturna.—Demà: Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori.—Avui:

Torn de Maria Mare de les Ànimes.

Demà: Torn de Nostra Dona de la Mercè.

LA FESTA DE LA MERCE A LA CATEDRAL

Demà: festivitat de la Verge de la Mercè, Patrona de Barcelona, el bisbe celebrerà de Pontifical a la Basílica del seu nom; i a les sis de la tarda començarà la Novena en la qual predicarà el reverend doctor Joaquim Masdexeixar, prevere.

La sardana

AL PARALLEL

L'Agrupació Sardana de Barcelona ha organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes al Paral·lel, davant els Cafè Còmic i Comtal, a càrrec de la Cobla Barcino.

El Govern de la República Espanyola ha honorat la nostra llengua fent-la ensenyar als nens catalans. Tu que ets català, ¿ja tens en la nostra llengua els teus nens i impara?

INFORMACIÓ DE MADRID

EL DIA POLITIC A MADRID

(Informació del nostre redactor-corresponsal)

L'interès polític del dia ha girat entorn del problema financer provocat per la suspensió del patró o a Anglaterra. Al mateix Consell de ministres d'aquest matí s'han dedicat més de quatre hores a estudiar les possibles conseqüències que per a l'economia espanyola podria reportar l'enfonsament de la lliura, i la mateixa qüestió ha continuat tractant-se en la reunió ministerial d'aquesta tarda al Congrés, sobretot pel que fa als esportadors de fruita de les regions il·luniques. S'ha acordat el nomenament d'una comissió per a decidir les mesures a aplicar, en la qual figuraran els representants principals dels interessos afectats pel problema financer mundial.

La gravetat de la situació creada per la qüestió financer anglesa ha obligat a ajornar per pocs dies el viatge dels senyors Maura i Nicolau d'Olivera a Andalusia.

En la sessió d'avui al Congrés no hi ha hagut altra cosa remarcable per

nosaltres que el discurs del senyor Antoni Xirau Palou defensant el vot particular que ell i el senyor Alomar havien presentat fixant les atribucions de l'Estat i les de les regions, i precitant de passada la posició dels partits catalans davant la Constitució. Després d'alguns discursos dels caps de les diverses minories sobre aquesta esmena, la Cambra ha acordat no prendre-la en consideració i discutir d'un o un tots els articles del títol I.

El senyor Xirau ha estat escoltat amb molta atenció i al final ha estat nombrosos aplaudiments.

Hi ha gran expectació per escoltar la defensa que de l'esmena dels progressistes ha de fer el senyor Alcalá Zamora sobre l'Estatut de Catalunya. És molt possible que aquesta intervenció del cap del Govern, que ha desvetllat tant d'interès, tingui lloc en la sessió de demà o en la de demà-passat.

BELLMUNT

LES RESPONSABILITATS

Martínez Anido ja té defensor nomenat

Madrid, 22. — L'advocat senyor Vicente Cavallier s'ha encarregat de la defensa del general Martínez Anido, amb el qual ha celebrat diverses conferències telefòniques des de París.

Selecció dels documents de l'arxiu de Primo de Rivera

Madrid, 22. — La subcomissió que entén en el cop d'Estat ha requerit de la presència de dos arxivers-bibliotecaris perquè independentment dels vocals de la subcomissió efectuen un escurçolosa selecció de documents, puix que aquells que pertanyin a la intimitat del difunt general Primo de Rivera, o siguin simplement de caràcter particular, la subcomissió no els examinarà per raons d'obligada delicadesa.

L'arxiu no serà examinat sinó en presència d'un fill del dictador

Madrid, 22. — Un membre de la subcomissió que entén en el cop d'Estat ha desmentit una sèrie de rumors absurds que han circulat respecte a suposades cartes trobades a l'arxiu del general Primo de Rivera. L'advocat senyor ens ha ensenyat els molts i carpes i posant interès remarcable a què veiéssim que tot estava tancat i tal com havia d'estar.

Ha exposat també el seu criteri que no es tocarà res fins que hi sigui present un dels fills del difunt dictador juntament amb dos funcionaris del Cos d'Arxivers especialitzats per procedir a l'obertura dels paquets.

Sembla que el més important de l'arxiu és a París

Madrid, 22. — Aquest matí ha acudit al Congrés el senyor Antoni Prieto de Rivera.

Al Congrés l'esperaven tots els membres en ple de la Comissió de Responsabilitats.

Siguiemament ha lliurat les claus de l'arxiu del seu pare i s'ha procedit a obrir els calaixos. Molts d'ells eren buits; en un, una carpeta amb la història del general, la qual ha estat lliurada al seu fill; una altra carpeta contenia cartes diverses relacionades amb una causa regulada al dictador a Xerez, de la frontera.

La Comissió ha volgut lliurar aquests papers al fill del difunt general, el qual ha dit que no li interessaven.

En sortir, el fill de Primo de Rivera ha dit als periodistes que els senyors de la Comissió havien estat molt atents amb ell. Ha dit que la correspondència i papers polítics del seu pare havien estat traslladats a París quan el general Primo de Rivera fixà la seva residència a la capital francesa, i que el seu propi fill li portà els papers en diverses vegades.

Ha afegit que havia indicat a la Comissió que estava a la seva disposició per a quantes vegades li cregués necessari, i pregà als membres de la Comissió que activesse tant com poguessin els procediments per tal que, si hi ha responsabilitats per a algunes persones que intervingueren en la dictadura, s'imposin ràpidament les sancions que els corresponguessin, i que se'n doni compte a l'opinió.

Si per contra no hi ha cap motiu de sanció, que se'n doni compte també a l'opinió perquè cadascú quedi en el lloc que li correspon.

Un periodista li ha preguntat si donaria compte dels documents que té a París.

Ben segur — ha contestat el fill del senyor Primo de Rivera — En moment oportú ho faré, i això que hi ha alguns documents molt curiosos, fins i tot de persones que ara s'antiquen la dictadura. Hi ha també cartes de Don Alfons i algun document diplomàtic d'interès.

Acusament entre Blanco i Fernández Valdés

Madrid, 22. — S'ha anupat novament la diligència que la Subcomissió de Responsabilitats pel terrorisme havia de realitzar a Presons mi-

litars. Queda suspesa fins a demà, dimecres, en que s'espera que es trobaran a Madrid els membres de la Subcomissió senyors Teodomiro Menéndez i Guerra del Río.

La diligència consisteix a acarar el tinent coronel senyor Fernández Valdés, jutge de causes de la Capitania General de Catalunya durant la dictadura, amb el cap que fou de la guàrdia civil, senyor Adolfo Blanco, que com se sap, fou rehabilitat públicament a les Corts Constituents d'acusacions que contra ell lançà el ministre de la Guerra del Gabinet Alhucemas, general Aizpuru, i que foren mantingudes per la dictadura.

L'aportació de dades del senyor Blanco a la Comissió de Responsabilitats és molt interessant. Està perfectament instruit el senyor Blanco dels moviments que tingueren per teatre Barcelona, puix que prestà els seus serveis a la ciutat comtal des de l'any 1909. Les seves declaracions interessaran a les tres Subcomissions de Responsabilitats, cop d'Estat, Jaca i terrorisme.

Té ple coneixement de com va néixer i es desenvolupà el terrorisme i de les novelles que al voltant d'ell creà una autoritat, amb els sofismes a què foren sotmesos els presumptes culpables a Montjuïc.

També està assabentat dels antecedents que tingué el moviment militar iniciat per Primo de Rivera.

Totes les declaracions del senyor Blanco han estat molt interessants.

El Sr. Calvo Sotelo serà tractat igual que els altres processats

Madrid, 22. — Aquest matí s'ha reunit el ple de la Comissió de Responsabilitats per a redactar el text de la contestació a l'escrit del president de la Cambra, sobre el cas del senyor Calvo Sotelo.

Sembla ésser que s'acorda contestar que no se li pot donar cap garantia d'excepció. Si es vota el suplicatori, la seva situació serà igual a la dels altres encausats.

Si s'acorda al que sollicita l'ex-ministre, declara la Comissió que la responsabilitat serà íntegra de la Cambra.

— La defensa del general Heredia ha presentat un escrit a la Comissió de Responsabilitats, demanant la reforma de l'acte de processament i presó del seu patrocinat.

Declaren ex-ministres

Madrid, 22. — Davant la Comissió de Responsabilitats van comparèixer els ex-ministres del Govern Berenguer, senyors Estrada, Sangro i almirall Cabiña. Tots tres van declarar davant la Subcomissió de Jaca. El primer digne als periodistes que havien estat molt atents amb ell, i sembla que els altres dos ex-ministres es van limitar a afirmar que en prendre possessió dels càrrecs, juraren la Constitució.

S'acorda la concessió del suplicatori per processar el senyor Calvo Sotelo

Madrid, 22. — Al Congrés s'ha reunit la sessió secreta i després d'un debat molt mogut en el qual han intervingut els caps de minoria amb torns en pro i en contra, a un quart d'una de la nit es va acordar la concessió del suplicatori per processar el senyor Calvo Sotelo, sense condicions. Després ha seguit la sessió secreta per tractar d'altres assumptes del règim interior de la Cambra.

Gestions de l'alcalde de Barcelona

Madrid, 22. — L'alcalde de Barcelona, doctor Aiguader, estigué aquest matí a la Presidència.

En sortir digué als periodistes que havia vingut amb una comissió de l'Ajuntament de Barcelona per gestionar que l'Aeròport que pertany a Marina, no es traslladés a altre departament, puix seria perjudicial per a Barcelona.

Preguntat sobre la qüestió dels "rabassers", manifestà que les impressions que tenia referents de la gestió d'aquest assumpte, eren excel·lents.

LES CORTS CONSTITUENTS

El suplicatori del senyor Calvo Sotelo serà tractat en sessió secreta. — La Cambra refusa, entre altres votos particulars, el dels senyors Xirau i Alomar

A la memòria del senyor Villanueva

Madrid, 22. — Comença a les 4 1/2 de la tarda. Presideix el senyor Besteiro. Al banc blau, els senyors Alcalá Zamora, Anas, Prieto i Largo Caballero.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA comença dedicant un record a En Miquel Villanueva, que actuà al Parlament durant 50 anys.

R. "Ja les facilitats que el finat va donar als complicats en la vaga del 18, entre els quals figurava el propi senyor Besteiro, data en la qual el senyor Villanueva exercia la presidència de la Cambra.

Diverses vegades, parlant amb mi als passadissos, em predeia una dictadura com la que arribà.

Proposa que consti en acta el sentiment de la Cambra, i així s'acorda entre grans aplaudiments.

El CAP DEL GOVERN s'adhereix en nom del Govern i afirma que el senyor Villanueva fou un precursor de la República i no en volgué ésser el fundador. La conspiració es formà a casa seva, malgrat que més tard la trajectòria anà envers una altra banda.

Enalteix la memòria de Villanueva i afirma que la República és el resultat d'una acció en la qual va intervenir activament Villanueva, amb la seva fèrria voluntat i esperit privilegiat.

(Grans aplaudiments.)

Ordre del dia. — El suplicatori del senyor Calvo Sotelo

S'aproven uns dictàmens sobre reorganització de serveis del departament de Justícia.

Un altre dictamen sobre el contracte celebrat entre l'Estat i la Companyia de línies aèries subvencionades.

S'aprova el decret estenent a les sembreres i llurs labors les disposicions sobre el treball forçat de la terra, dictades pel ministeri d'Economia.

S'accedeix al dictamen de la Comissió concedint l'autorització sol·licitada per la Comissió de Responsabilitats per a procedir contra el diputat senyor Calvo Sotelo. El dictamen serà dictat aquesta nit, en sessió secreta.

El debat constitucional

El senyor Xirau defensa el vot particular que presenta amb el senyor Alomar

Prosegueix el debat sobre la Constitució.

RODRIGUEZ PEREZ defensa un vot particular proposant que es doni una altra redacció a l'article vuit del projecte.

Considera perjudicial per a l'Estat l'esmena del senyor Alcalá Zamora i els seus amics.

S'oposa al que vol Catalunya, amb dret a legislar lliurement en determinades matèries.

S'invoça — diu — el pacte de Sant Sebastià; però avui resulta que molts elements nacionals no subscrigueren aquell pacte, puix que només es comprometien a portar i defensar la República.

Val més que si els catalans ho desitgen — diu — presentin una fórmula d'independència, que es discuteixi sense hipòtesis.

Es rebutja el vot particular.

CASTRILLO reafirma un altre vot en el sentit que les regions autònomes no puguin legislar sinó executar i només sigui el Poder central el qui tingui facultat per legislar.

JMENEZ ASUA diu, en nom de la Comissió, que aquesta contestarà al seu degut temps, tots els votos particulars.

GARCIA defensa un altre vot pel qual s'autoritza les autoritats regionals a determinades prerogatives, sempre que les dites autoritats es constitueixin per sufragi universal.

Demana que els governadors civils siguin considerats com a funcionaris públics, amb escalafó.

Es rebutja el vot particular.

XIRAU en defensa un altre, que signa amb els senyors Alomar i Valle.

Diu que els catalans pertaxen de la base d'una Espanya unitària, tant geogràficament com espiritualment.

Catalunya ha demostrat clarament la seva voluntat a favor d'un règim d'autonomia. Si aquest no s'obtingués amb la República, Catalunya el cercaria dins un règim social més avançat.

Davant les facultats excessives del poder central, nosaltres — afegim — hi hem posat aquelles que garanteixen l'autonomia de les regions.

Tots estem d'acord a discutir l'Estatut com un tot orgànic dins la Constitució. En això ens mostrem conformes amb el criteri sustentat per don José Ortega Gasset.

En corroboració de la seva tesi, l'orador llegeix les facultats més destacades que se sol·liciten per a la regió.

La creació d'estudis superiors aràbics relacionats amb el problema de Marrocs.

Llegeix textos en els quals advoca per una coalició, en vista que cap partit no podria portar majoria al Parlament, i preconitza una República federal democràtica amb una àmplia legislació social.

Creu que és just i convenient col·locar junt a l'esperit de Castella el de Catalunya i els de les altres regions.

Catalunya — afegim — no vol ésser cap de ratolí ni cua de lleó, vol la màxima cordialitat amb totes les regions i amb els germans portuguesos, però no amb un esperit imperialista.

L'interès de castellanitzar tot Espanya ha fracassat per a sempre, perquè Espanya és, geogràficament i espiritualment, una i vària.

Combat l'exploitació de l'home per l'home. Diu que cal evitar-ho per mitjà de la llei.

Acaba invitant tothom a contribuir a una obra de concòrdia.

Aplaudiments.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA pregunta si es pren en consideració i se senten veus afirmatives i d'altres negatives.

COMPANYNS diu que, a pesar d'aquesta actitud de la Cambra que expressa dubte, la minoria catalana renuncia a votació nominal; però com que el vot particular afecta a diversos articles, es reserva el dret de presentar-hi les oportunes esmenes i sol·licitar alchors les votacions que calguin.

CASTRILLO adverteix que es tracta només de tragar orientacions, i per tant no procedeix votar.

OSORIO I GALLARDO diu que no s'ha de donar a aquesta votació un tracte diferent de les altres, i creu per tant que ha de limitar-se la Cambra a escoltar les orientacions i teories que s'exposen, sense prendre ara cap acord.

BARRIOBERO diu que cap d'aquests votos particulars pot aprovar-se ni rebutjar-se mentre no es resolgui la part fonamental, que és saber si Espanya ha de tenir un règim federal o unitari.

SABORIT es mostra d'acord amb el senyor Companyns i diu que hi ha en el vot particular coincidències amb molts punts dels que defenses els socialistes i discrepàncies amb d'altres, i per tant han d'anar-se presentant per esmena corresponent a cada cas i resolde-les en el moment oportú.

IGLESIA manifesta que el rebutjar els votos després d'escoltar les seves defenses ha estat un mètode adoptat per la Comissió per escoltar totes les opinions i acceptar al final d'elles tot el que sigui utilitzable.

MARRACO, que ara ocupa la presidència, declara, rebutjant el vot particular.

Proposició d'una organització federativa, refusada per la Cambra

GORDON, en nom de la minoria radical socialista, defensa una esmena sobre la separació i la coordinació de deures.

Es lamenta de l'hostilitat que existeix entre l'Estat individual i l'Estat corporatiu.

Creu que l'agut problema regionalista no hauria sorgit si s'hagués respectat la comarca.

Al seu judici, la província no té raó d'ésser.

Preconitza la necessitat d'una organització federativa, puix que una política purament centralista seria una equivocació.

LEIZAOLA li contesta, així com als altres que han defensat votos particulars sustentant el mateix punt de vista, i exposa els de la Comissió, en allò que es refereix a la qüestió del règim autònom.

ORTIZO defensa una esmena a l'article vuit.

Diu que així com als individus se'ls concedeixen a determinades edats drets sense esbrinar la seva capacitat, igual han de concedir-se a les autoritats regionals, sense previr el límit de capacitat.

Creu que l'autonomia ha d'ésser autòntica i per igual per a totes les regions.

(En preguntar-se si s'accepta l'esmena, els catalans demanen que es posi a votació.)

El PRESIDENT de la Cambra diu que es va a votar si es pren o no en consideració l'esmena formulada en el sentit d'afirmar que l'Estat espanyol està integrat per municipis i per les següents regions autònomes: Castella la Nova, Castella la Vella, Bascònia, Navarra, Aragó, Astúries, Catalunya, València, Galícia, Andalusia, Múrcia, Extremadura, Balears i Canàries.

Voten a favor de l'esmena els radicals, els bascos-navarresos, els agraris i els catalans.

Voten en contra els restants grups de la Cambra.

L'esmena és rebutjada per 133 contra 112.

ANTONIO JUAN defensa una altra esmena demanant que les plaques de sobania d'Àfrica siguin declarades províncies.

LEIZAOLA li contesta breu-

Suspensió de "La Correspondencia Militar". — Els fets de Corral de Almaguer

Madrid, 22. — El director general de Seguretat ha manifestat que aquesta tarda s'havia practicat un escurçol a la redacció de "La Correspondencia Militar", i que, de més a més, s'havia suspès la publicació del diari.

La causa de la suspensió és deguda, ultra la campanya que venia fent, a haver-se comprovat que dins dels exemplars que enviava a Àfrica hi havia manifestos, escrits a màquina, que contenien injúries contra la República i el Govern.

Les autoritats del Marroc han tramès alguns d'aquests impresos.

De seguida que els vaig rebre — ha afegit el director general de Seguretat — vaig anar a parlar amb el ministre de la Governació, i es decidí la suspensió del periòdic i la realització d'un escurçol.

Entre altres coses que s'han trobat, hi ha una carta de Martínez Anido amb una postdata de felicitació per la campanya que feia el diari.

El director general de Seguretat, parlant dels successos ocorreguts a Corral de Almaguer, ha dit que aquells fets són conseqüència de la campanya comunista realitzada per un soldat que s'ocupava d'extirpar els camperols, els quals intentaren assaltar la caserna de la guàrdia civil, on hi havia sis parelles.

Els guàrdies es defensaren a cials, el nombre de morts és de tret.

Segons les referències ofertes.

Als passadissos del Congrés els diputats per Toledo deien que els morts són quatre o cinc.

El soldat d'artilleria Leandre Plaza, que des de dissabte li cercava la policia a requeriment del governador de Toledo, per creure que aquest que n'per creure que amb la seva actuació havia exaltat els camperols, ha acudit aquesta tarda al saló de visites del Congrés.

El dit soldat ha entaulat envers amb el redactor de "La Libertad", al qual coneix per haver actual en la campanya electoral que realitzà el dit periodista a la província de Toledo.

Mentre estaven parlant, la policia ha procedit a la detenció de Leandre Plaza, assenyat pel diputat per Toledo senyor Dimas Madariaga.

Incident provocat pels crims dels nacionalistes bascos

Madrid, 22. — Aquest matí a primera hora, al carrer de Precados un grup de nacionalistes bascos que sortia de l'hotel on estan acollits, donant crims de "Visca Cris-Rei".

El públic crida "Visca Espanya" i "Visca la República".

Davant l'aspecte que pren l'assumpte, sortiren de Governació els guàrdies d'assalt, els quals disolgueren a uns i altres.

Palma de Mallorca

Les portes de la presó de Barcelona

Palma de Mallorca, 22. — Els obrers desorganitzats del moll s'han negat a descarregar les portes de la presó de Barcelona, que havien portat un vaixell per a ésser reparades aquí.

En vista d'això, efectuaren la descàrrega forces de l'exèrcit, sense incidents.

Les dites portes, que pesen quinze tones, foren destruintes pels presos durant els darrers successos.

Hom creu que l'actitud dels obrers de Palma obreix a indicacions del Sindicat de Barcelona.

nient en nom de la Comissió i és rebutjada l'esmena, però se n'accepta una part, en el sentit que els territoris de Ceuta i Melilla podran convertir-se en règim autònom, en relació amb el Poder central.

Són ref. d'altres esmenes.

ROYO VILLANOVA defensa una altra esmena reconeixent que pot haver-hi regions autònomes i es pot acceptar l'autonomia administrativa, però no l'autonomia política.

Entén l'orador que els serveis públics han d'ésser organitzats per l'Estat.

Després de contestar-li es refusa l'esmena.

El ministre de FOMENT llegeix un projecte de reorganització de plantilles al ministeri i també el projecte de la repoblació forestal.

S'acaba la sessió a un quart de deu del vespre, per a continuar-la a dos quarts d'onze.

ELS CONSELLS DE MINISTRES D'AHIR

Abans del Consell, el senyor Maura notifica que s'ha cremat l'estació de Canfranc

Madrid, 22. — A tres quarts d'onze començaren arribar els ministres a la Presidència.

El senyor Maura ha dit que ahir a la nit s'havia calat foc a l'estació internacional de Canfranc, ocidint-hi els bombers de Saragossa, Huesca, Jaca i d'altres poblacions, dominant el foc, però no van poder evitar que restés destruït la meitat de l'edifici.

A Almaguer (Toledo) hi ha hagut una topada entre elements armats amb escopetes i la força pública. Resultaren diversos ferits.

El governador del Banc d'Espanya parla de l'ensorrada de la lliura

El Consell quedà reunit a dos quarts de dotze.

Poc després arribà el governador del Banc d'Espanya, senyor Carabias, al qual ha romàs amb el Govern una mitja hora.

En sortir ha dit que cada matí acostumava parlar amb el ministre d'Hisenda, canviant impressions sobre el que passa.

Com que avui el Consell s'ha reunit a la Presidència — ha afegit —, he vingut i he estat una estona amb el Govern.

Se li ha preguntat si el Govern tractaria de la possible repercussió de la crisi de la lliura en la pesseta i en la nostra economia, i ha contestat:

— Com que és un assumpte de gran transcendència i actualitat, és possible que es tracti en el Consell.

També se li ha preguntat si era cert que el Banc d'Espanya havia donat el seu parer al Govern sobre l'assumpte mitjançant un informe, en el qual aduocava l'establiment de mesures a adoptar.

El senyor Carabias ha contestat negativament, i ha dit que únicament havia exposat al ministre d'Hisenda els antecedents, i l'ha posat al corrent de tot el que ocorre.

Se li ha preguntat igualment si havia noves notícies, i ha contestat que seguia la desorientació d'ahir.

El senyor Carabias ha desmentit que ahir la cotització de la lliura arribés a 46.

Això — ha dit — devia ésser alguna operació entre particulars.

El Consell ha acabat a dos quarts d'onze.

El primer en sortir ha estat el senyor Prieto, el qual ha dit als periodistes:

— Ha estat un Consell molt llarg, en el qual hem tractat de tot: política en general, assumpte financer i econòmic, projecte de treball, etc.

Com que era molt tard, han suspès la reunió, que proseguirà durant la sessió del Congrés d'avui.

— A mi m'ha mancat temps — ha afegit — per a donar compte d'uns projectes del meu departament, que portaré aquesta tarda.

Govern atribuir expressament totes les complicacions al fetx del que passa a fora, però el assenyalant la gravetat de les perturbacions econòmiques, la seva repercussió poderosa i la necessitat de reunir una representació de l'economia espanyola mitjançant la qual l'energia del país, en la vitalitat del qual som optimistes, es manifesti coadjuvant amb el Govern.

Així, doncs, sense perjudici de la Comissió interministerial acordada abans i que és d'assessorament tècnic, s'ha convocat la conferència econòmica-nacional, la qual llista de representants, naturalment, Espanya ha establert.

Es tractaran en ella els interessos més directament afectats en aquella crisi d'exportació i comerç exterior, però sense oblidar que una visió de conjunt de l'economia patirà.

La llista la facilitarà el ministre de l'Economia, després d'última prèvia consultes als representants de Canàries sobre els elements més significatius d'aquelles illes.

Es canviaran impressions sobre alguns crèdits de diversos ministeris, de poca importància, en el que es refereix a treball i justícia i altres emetats per a obres que posin remei a l'atur i això s'enllaça amb la perllongació del Consell dedicat a línies generals d'obres, pla també urgent d'obres públiques complementàries de les ja votades per les Corts, molt principalment en el referent a obres hidràuliques i camins veïnals, en què l'augment de riquesa i la importància del concepte del treball manual són respectivament les característiques.

Un periodista li preguntà:

—¿D'ordre públic no s'ha tractat al Consell?

—Res d'ordre públic.

—¿Quan marxaran els ministres de la Governació i de l'Economia a Andalusia?

—Es parlà quelcom d'això en el Consell d'aquest matí, però no s'ha acordat res. Aquest viatge està relacionat amb aquest projecte.

—¿I avui s'ha aplegat el viatge?

—No s'ha aplegat perquè no s'ha fixat la data. A més, la sortida d'aquests ministres està relacionada amb l'arribada a Madrid de don Alexandre Lerroux, al qual esperem per tot aquest mes, però que sembla que demorará alguns dies el seu retorn.

L'ESTATUT BASC

La Diputació de Biscaia està disconforme amb l'Estatut d'Estella

Bilbao, 22. — En la sessió celebrada per la Diputació Provincial s'acordà per unanimitat aprovar una moció signada pels diputats senyors Mañá i Grijalbo en el sentit que es convoqui a una reunió extraordinària de Diputacions de les quatre províncies bascongadas, reunió que probablement se celebrarà el vinent dijous, per examinar amb imparcialitat i objectivament l'actual moment polític espanyol en relació amb el problema de l'autonomia basca i l'estat de la qüestió a aquest país.

En el preàmbul de la moció es contenen conceptes duríssims, per als representants dels Ajuntaments bascos que han arribat a Madrid per a lliurar el Projecte d'Estatut aprovat a Estella i es diu que per dissort el País Basc s'han aixecat sectors d'opinió, com la que representen els alcaldes, que mal aconsellats i compromentent irreversiblement en la seva empresa a cert nombre d'Ajuntaments bascos enarboren la bandera d'un altre Estatut que no és el que formulà la Societat d'Estudis Bascos, dividint així l'opinió del país en assumpte tan transcendental i posant-li un perill de fracàs irreparable.

Per si hi hagués temps per a això, les comissions gestores es proposen formular davant els Poders públics les aspiracions del País Basc amb la mateixa finalitat autònoma, però dintre l'esperit liberal en què ha d'imposar-se aquesta mena d'anells regionals en el moment democràtic present.

Lliurament de l'Estatut al President del Consell

Madrid, 22. — A dos quarts de quatre de la tarda s'han dirigit els alcaldes i diputats basco-navarresos a la Presidència del Consell, on el senyor Alcalá Zamora els ha rebut en un dels salons.

Feta la presentació del senyor Aguirre pel comte de Rodas, aquell ha presentat al cap de Govern l'Estatut, tot fent història de la seva confecció, portada a cap per la societat d'Estudis Bascos.

Ha dit que l'Estatut es podia considerar com la voluntat del poble basc, puix que els ajuntaments són la genuïna representació del poble i han votat l'Estatut la major part dels municipis de la regió, puix que avui mateix a Madrid estan representats 470 i han prestat llur adhesió vint més, és a dir, que presten suport a l'Estatut 490 municipis dels 528 que té la regió.

Ha expressat la seva confiança que per part del Govern i de les Corts tindrà un acolliment favorable, com és desig de tots de donar satisfacció a les seves legítimes aspiracions per l'endegament legal que ha obert la República.

Acabà el seu discurs demanant un aplaudiment pel cap del Govern com a prova de consideració i de respectes i prova de consideració i respecte, i, efectivament, l'aplaudiment ha estat atorgat per tots.

El senyor Alcalá Zamora contestà dient que anava a parlar amb tota simplicitat per a fixar concretament la seva

actitud. Perquè no hi hagués lloc a equivocacions de cap mena.

Ha dit que no se sospitava de la seva ponderació i tampoc es pot sospitar la seva fidelitat en els compromisos, i per això mateix vol fixar el seu criteri clarament en aquesta qüestió.

Ha manifestat que hi ha dues tendències de l'Estatut: la moral i la material.

En la primera és prou conseguida la seva significació, no d'acord certament amb el text constitucional en alguns punts. Quant a la part material jo sóc favorable a la igualtat de tots els espanyols.

Ha afegit que com a cap del Govern únicament veia en la presentació de l'Estatut dos camins: un és aquell que obre a tots els Estats la pròpia Constitució i l'altre el que ha obert el compromís de Sant Sebastià. Per al primer encara és aviat. Respecte al Pacte de Sant Sebastià creu que l'Estatut que presenten no respon a aquelles orientacions. No obstant, jo la recullo i presentaré aquest Estatut al Govern.

Després, per la minoria vasco-navarra, ha parlat el comte de Rodas, per a acabar que no volien altra cosa, sinó acollir-se als endegaments que ha d'obrir la Constitució i que tampoc demanaven una altra cosa, en presentar l'Estatut, que se li obri el camí i se li doni endegament i la tramitació que sigui procedent, creient que aquest moment era el més oportú.

El senyor Alcalá Zamora contestà que precisament avui s'anava a acoblar a la Cambra la part del projecte Constitucional on hauran d'encallar els Estats.

Afegí que la seva significació religiosa és ben coneguda i d'amplia tolerància; al terreny oficial de la màxima igualtat possible a totes les regions i d'un criteri amplament liberal.

El diputat senyor Aguirre féu ús de la paraula per a aclarir que no havien anat al referèndum, el resultat del qual hauria estat favorable, per les dificultats que existien per a organitzar-lo. Catalunya pogué fer-ho per comptar en la Generalitat; al País Basc no existeix una organització anàloga sinó que està regit per les Comissions Gestores, algunes de les quals adueixen l'oposició a l'Estatut.

Si se'n concedís un organisme anàleg a la Generalitat no tindríem inconvenient d'anar al prebiscit.

Amb això es donà per acabat l'acte.

Dos mil telèfons incomunicats a conseqüència d'una bomba

Madrid, 22. — Aquesta tarda ha esclatat una bomba de gran potència en un registre de la Telefònica situat al carrer del Barquillo.

La tapa metàl·lica del registre es trencà i sortí llançada a gran altura.

Els trossos de ferro causaren desperfectes a les cases properes.

L'explosió fou formidable i causà molt de pànic entre els transeünts.

Els trossos de ferro tocaren a Venància Valls i Josep Ferrer, que sofrien ferides lleus.

Els autors de la col·locació de la bomba degueren procedir a realitzar l'operació amb tota tranquil·litat, i l'artefacte fou col·locat al costat d'un cable capaç per a tres mil telèfons.

A conseqüència de l'explosió han quedat tallats dos mil aparells.

La policia practica diligències i es busca un automòbil sospitós que recorre diverses províncies, el pas del qual ha coincidit sempre amb aquests actes de sabotatge.

Toledo

Detalls dels fets de Corral de Almaguer

Toledo, 22. — Parlant amb els periodistes, el governador ha donat alguns detalls relatius als successos d'Almaguer.

El governador els ha dit que en atacar els grups la guàrdia civil, es destacà i jovent i disparà un tret a freu de roba contra el tinent de la guàrdia civil, però no el toçà.

El tinent, no obstant, resultà ferit a conseqüència de les pedres disparades pels revoltosos contra els guàrdies.

La guàrdia civil busca activament els directius de la Societat obrera, que ha estat clausurada.

La Junta ha fugit, atomitzada davant les conseqüències dels fets que ella mateixa provocà.

El governador ha continuat dient que a Quero i altres pobles de la província hi ha molta efervescència entre els elements extremistes.

Se suposa que tot obeeix a un pla preparat per aquesta elements.

Els mitges que han practicat les cures als ferits durant els successos d'Almaguer han comprovat que alguns d'ells no són ferits de bala, sinó de perdigonada.

Els valencians protesten del darrer discurs del senyor Unamuno

València, 22. — El Centre d'actuació valencianista ha dirigit un telegrama de protesta al senyor Unamuno pels conceptes que vertí en la seva darrera intervenció parlamentària contra el sentiment valencianista.

INFORMACIO ESTRANGERA

EL CONFLICTE ENTRE XINA I EL JAPÓ A LA MANXURIA

Si els Estats Units es volem obligats a intervenir en el conflicte es pronunciaran a favor de la sobirania íntegra de Xina

Mentre a l'Extrem Orient es preparen noves accions bèl·liques, a la S. de N. no aconsegueixen trobar cap solució al conflicte

Els Estats Units s'abстин-dran d'intervenir mentre puguin

Kashington, 22. — Als cercles oficials es declara que el Govern segueix atentament el desenvolupament del conflicte entre Xina i el Japó, però que s'abstindrà d'intervenir en tot quant li sigui possible.

Si en últim cas se veié obligat a fer-ho, ho faria atenent-se al pacte de les nou potències signat a Washington l'any 1922, en el qual es garanteix la sobirania íntegra de Xina. — Fabra.

Els japonesos tenen més forces preparades

Londres, 22. — Al "Daily Express" li comuniquen de Pekin que les autoritats navals japoneses no neguen que en la base naval de Sasebo hi ha dues divisions i una dotzena de vaixells disposats a sortir al primer avís.

Als cercles militars japonesos es parla d'arribar a la ocupació de Pekin i Tsientsin. — Fabra.

Els japonesos aproven la proposició d'una comissió mixta

Tokio, 22. — El Govern ha aprovat la proposició de nomenar una comissió mixta formada per tres japonesos i tres xinesos, encarregada d'estudiar totes les divergències entre els dos països i especialment el conflicte actual de Manxúria. — Fabra.

La qüestió ha estat plantejada a la S. de N.

Ginebra, 22. — El Consell de la Societat de les Nacions ha escoltat aquest matí als delegats de Xina i Japó. Xina demana el restabliment del "statu quo" i reparacions. El Japó fa observar que Xina oferia que el conflicte fos liquidat entre les dues potències sense intervenció exterior, la qual en aquest moment podria ésser prematura i perillosa.

Xina ha replicat que està disposada a sotmetre's a una enquesta imparcial i que es negarà a tota negociació directa mentre duri l'ocupació militar, però es conformarà a tota recomanació o decisió del Consell de la Societat de Nacions. — Fabra.

Xang-Kai-Shek es proposa dimitir

Canton, 22. — El Govern local anuncia que el general Xang Kai-Shek, president del Govern central de Nankin, ha anunciat el seu propòsit de dimitir. — Fabra.

El Govern japonès es proposa realitzar noves ocupacions

Shanghai, 22. — Mentre que en Tokio s'anuncia que el Govern japonès ha decidit no permetre que les tropes avacin més vers el nord de Chang Chun, població que està situada a 200 milles de Mukden, s'acaba de saber a Shanghai que els rumors, segons els quals una divisió japonesa havia rebut ordre de dirigir-se a Kharbin, han estat confirmats a Tokio.

Hom creu a Shanghai que les tropes japoneses tenen la intenció d'ocupar la regió situada entre el riu Sungari, el nord de Corea al sud-est i la Gran Muralla xina al sud-oest.

Segons telegrames rebuts de Tokio, el Gabinet japonès ha aprovat l'acció del comandant en cap japonès a Corea, però ha decidit no enviar noves tropes.

L'efervescència a Xina continua. Diversos llochs polítics eminents han declarat que Xina serà capaç de sacrificar 20.000.000 homes, abans que consentir la pèrdua de Manxúria. — Fabra.

Una conferència que no ha donat cap resultat

Ginebra, 22. — Després de la sessió celebrada pel Consell de la Societat de Nacions, els senyors Lerroux, Massigli, Grandi, Curtius i Cecil varen conferenciar extensament amb els representants de Xina i el Japó sense que s'arribés a cap solució. — Fabra.

El Consell de la S. de N. sol·licita que cessin les hostilitats

Ginebra, 22. — El Consell de la Societat de les Nacions ha autoritzat al seu President perquè sol·liciti urgentment de Xina i Japó que cessin les hostilitats.

L'ha autoritzat també per a buscar junt amb els representants Xinesos i japonesos els mitjans que permetin a ambdós països retirar llurs tropes. — Fabra.

La segona reunió per tractar del conflicte entre Xina i el Japó

Ginebra, 22. — Per a les 3 hores d'aquesta tarda estava convocat el Consell de la Societat de les Nacions.

Com a la sessió del matí, e isat estava ple de delegats, periodistes i públic per a presenciar la sessió i conèixer la fórmula que el Consell proposés.

No obstant, la sessió no començà fins a tres quarts de cinc, hora en que el senyor Lerroux va declarar oberta la sessió.

El senyor Lerroux xoncedí la paraula al delegat japonès, el qual digué que està d'acord amb els sentiments expressats per lord Cecil.

El delegat xinès contestà que tenia damunt la taula diversos despatxos del seu Govern que demostraven que la situació s'ha agreujat i demanà la immediata retirada de les tropes japoneses.

Afegí que el seu Govern està disposat a entaular negociacions per a dirimir pacíficament el conflicte.

El senyor Lerroux va dir en aquest punt:

Els meus companys i jo hem escoltat aquest matí l'exposició feta pels representants de Xina i Japó i hem pres bona nota de la petició que féu el representant del Japó per a ajornar l'examen de l'assumpte per a una propera sessió.

Demano al Consell, afegí, que m'autoritzi:

Primer. — Per a dirigir un cridament urgent als Guberns de Xina i Japó perquè s'abstinguin de tot acte susceptible d'agrevar la situació o que prejutgi la solució definitiva del problema.

Segon. — Per a buscar, en consulta amb els representants xinesos i japonesos els mitjans adequats perquè ambdós països retirin immediatament llurs tropes respectives, sense que resultin compromesos les vides i hisendes de llurs nacionals, y

Tercer. — Demano al Consell que acordi transmetre a títol informatiu, l'acta de les sessions del Consell i els documents referents a aquest assumpte al Govern dels Estats Units d'Amèrica.

Acabà manifestant que tan prompte com acabí el Consell la seva sessió, reuniria als representants de Xina i Japó i demanà que se'li autoritzés perquè l'acompanyin alguns membres del Consell, com així s'acordà.

Parla després el senyor Curtius per a demanar que continuï la sessió per a salvaguardar l'autoritat del Consell i es demostrí l'eficàcia de l'organisme ginebrí.

El delegat de França ha dit que entenia que el Consell ha d'ocupar-se immediatament amb tota la seva força de l'assumpte.

Ha donat com a norma la iniciació de negociacions amistoses urgents, puix que tot ajornament suposa un agreujament.

Els delegats de Noruega i Itàlia s'han expressat en semblants termes.

El delegat de Xina ha agraït les opinions dels oradors i ha demanat que examini el dit afer i les reparacions a la part a qui correspongui.

El delegat japonès ha dit que apreciava els sentiments dels oradors, però que no creia que havia de reunir-se el Consell, perquè necessitava tenir instruccions concretes de la seva Govern.

Lord Cecil ha dit:

M'associo al que han dit els oradors, i si el que ha manifestat el delegat xinès és cert, ha de reunir-se el Consell immediatament, i a aquest fi prego al delegat japonès que activi tot el que sigui possible les instruccions del seu Govern.

El senyor Lerroux ha acabat dient que en la seva doble qualitat de representant d'Espanya i de president del Consell de la Societat de Nacions, s'associava a les anteriors manifestacions, i creia que havia de reunir-se el Consell tan aviat com s'hagin rebut les informacions necessàries, car entenia que el temps és un factor essencial.

La sessió s'ha aixecat a les 6.30 i immediatament el senyor Lerroux s'ha reunit amb els delegats de Xina i el Japó. — Fabra.

S'anuncia una gran reunió de nacionalistes

Canton, 22. — Una proclama oficial publicada ahir a la tarda anuncia que el mariscal Xang Kai Seck té el propòsit de presentar la dimissió de la presidència del Govern nacional.

Tan aviat arribin les tropes xineses que són a Hunan se celebrará una reunió grandiosa sota el patronatge del partit nacionalista. — Fabra.

ELS AMICS DE

LA PUBLICITAT

RETENEN CURIOSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE

HI ANUNCIEI

LA CRISI ECONOMICA A ANGLATERRA

S'ha restablert la tranquil·litat

La baixa de la lliura desvetlla grans esperances als comerciants i exportadors anglesos

Avui s'obrirà la Borsa de Londres

La depressió de la lliura haurà de modificar l'escala de pagaments del Dente als Estats Units

Nova York, 22. — El corresponent a Washington del "New York Times" creu que el senyor MacDonald informà en la nit del dia 18 al president Hoover la decisió del Govern britànic respecte a la suspensió del patró or.

L'esmentat articulista afegí que la intensa crisi de la Gran Bretanya convenç els funcionaris de Washington més refractaris a tot el que fos revisió dels deutes, que no hi haurà més remei que anar a la seva revisió, tant pel que afecta a les reparacions alemanyes com als deutes interals.

També és criteri general a Washington que amb la baixa de l'esterlina no pot ésser mantinguda l'actual escala de pagaments als Estats Units per part d'Anglaterra. — Fabra.

Els partidaris del sistema bimetal·lic estan contents

Nova York, 22. — En general la decisió del Govern britànic de suspendre el patró or ha estat molt ben rebuda i es considera que afavorirà el desenvolupament dels negocis.

Particularment els partidaris del sistema bimetal·lic elogiaven sense reserves la decisió de la Gran Bretanya, que els dona nous arguments a favor del sistema bimetal·lic i de la conveniència que es reuneixi la Conferència internacional de l'argent.

S'ha observat que el mercat de l'argent ha sofert una alça. — Fabra.

Dos dies de festa bursàtil

Calcutta, 22. — S'anuncia oficialment que dimecres i dijous seran considerats com a dies festius per als efectes bursatils i bancaris.

El tipus de descompte del Banc Imperial ha estat elevat al vuit per cent. — Fabra.

Hi ha gran optimisme entre els comerciants i exportadors

Londres, 22. — Encara que la Borsa de valors no funciona, les operacions privades han estat molt nombroses. Els corredors operen als carrers, pels voltants de l'Stock Exchange. Hi ha optimisme entre els comerciants i exportadors, puix que amb la depreciació de la lliura, podran cocrar els "stocks" que tenen en els mercats estrangers, si com la Banca ha assegurat, està en perfecta disposició de facilitar crèdits per al comerç d'exportació. — Fabra.

La cotització del dòlar a Londres

Londres, 22. — Al matí no s'han cotitzat ni francs ni marcs; els dòlars ho han fet a 4.20 i 4.30. L'Stock Exchange, malgrat la prohibició d'operar i oficialment tancat, es veu animadíssim. — Fabra.

Avui s'obrirà la Borsa de Londres

Londres, 22. — Demà tornarà a funcionar oficialment la Borsa. — Fabra.

La primera disposició del Govern és la prohibició de la compra de divises estrangeres

Londres, 22. — La primera disposició governamental davant la suspensió del patró or ha estat publicada avui pel Tresor. Es prohibeix, fins a nova ordre, la compra de divises estrangeres o les transferències de cabals a tot subdit anglès i a tota persona que visqui a la Gran Bretanya. Quedaran exceptuats les compres destinades a fer front a les necessitats comercials normals i els contractes d'abans del 21 del mes que som, i en tercer lloc les despeses de viatge i altres necessitats raonables. — Fabra.

Recarrecs al turisme

Londres, 22. — El director d'una gran agència de turisme anuncia que el preu de tots els viatges a l'estranger serà augmentat en un vint per cent, fins que canviï la situació.

La Companyia Southern Railway anuncia que des de demà el preu dels viatges al Continent quedarà augmentat. — Fabra.

El preu de l'or ha pujat

Londres, 22. — Al Mercat de l'or el preu nominal del dit metall, que era de 84.9 3/4, ha quedat avui a 99.7 per unça d'or fi.

Els ferrocarrils augmenten el preu dels trajectes

Londres, 22. — Les Companyies carreres i les Agències angleses de viatges han decidit augmentar el preu dels bitllets en el que es refereix al recorregut continental dels viatges.

MacDonald se'n va al camp

Londres, 22. — Ha estat publicada la següent declaració oficial:

"El primer ministre, que es ressen-

Les repercussions de la depressió fora de la Gran Bretanya

A ALEMANYA

El Reichsbank fixarà els canvis de moneda. — Fabra.

Berlin, 22. — Les Borses de valors i metalls han tancat avui i demà a causa de la situació de la lliura esterlina.

El Reichsbank fixarà els canvis de moneda. — Fabra.

No se suprimirà el patró or.

Berlin, 22. — El Reichsbank ha desmentit oficialment els rumors segons els quals seria suprimit el patró or a Alemanya. A més, en la declaració del Reichsbank es fa notar que les mesures financeres adoptades per Anglaterra són de caràcter temporal. — Fabra.

A FRANÇA

Paris, 22. — Aquest matí en obrir-se la Borsa de París la lliura es cotitzà a 104 i 105 francs. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

La cotització de la lliura.

Nova York, 22. — La lliura esterlina ha estat cotitzada aquest matí a 4.15, acusant per consegüent una baixa de 21.

El dòlar canadenc també baixà fins a 92.50.

Les Obligacions britàniques de l'emissió 5.50 per 100 de 1927, cotitzades a 93.5-8 a l'obertura, arribaren ràpidament a 94.30.

El Mercat de Valors ha romanut tranquil al principi, però després s'observà una tendència irregular a la baixa. — Fabra.

En general, s'observa alguna desorientació, operant els Bancs i cases de canvi amb molt marge.

A Borsa, l'animació ha estat major avui. S'observa una major tranquil·litat. S'han fet moltes operacions de lliures.

E nles demés divises estrangeres s'observa una pujà. Els francs suïssos han pujat fins 119.50 i els marcs a 2.25.

En alguns Bancs i cases de canvi s'han fet operacions en lliures a canvis molt més baixos que els oficials.

Els fons públics estigueren més sostinguts. Els industrials acusaren algun descens.

que va ocórrer a Barcelona, i demana que es nomeni una comissió parlamentària perquè es tralladi a la ciutat comtal i posi tot en clar degudament.

El senyor MAURA s'aixecà per contestar el comandant Jiménez Diu que cal tenir plena confiança en les autoritats i també en la justiciària acció del Govern, que depurà degudament tot el succeït, per la qual cosa

BORSA I FINANCES

ANUNCIS MERCANTILS

SOCIETAT ANONIMA OROS

Com sigui que el dia 1 d'octubre vinent venç el cupó número 80 de les obligacions d'aquesta Societat, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir de l'esmentada data quedaran oberts el pagament del dit cupó, per l'import líquid de 7.393 pessetes (impostos posteriors a la seva emissió deduits) a les oficines d'aquesta Societat, Principessa, número 21, tots els dies feiners, de deu a dotze.

Barcelona, 22 de setembre de 1931.

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

Obligacions 6 per 100, Sèrie D

El cupó número 26 de les dites obligacions, vencedor a 1 d'octubre vinent, es pagarà a partir de l'esmentada data, deduits els impostos legals, a la Societat Anònima Armus-

Garí, Passeig de Gràcia, número 9.

Barcelona, 21 de setembre de 1931. — El director, E. Ralson.

BANC HISPANO-COLONIAL

Des del dia 1 d'octubre vinent, tots els dies feiners, de nou a dos quarts de dotze del matí, es pagaran per aquest Banc els cupons i títols amortitzats del Deute Municipal de l'Interior, venentment de 30 de setembre de 1931; Sèries A, B i C, emissions de 1900; Sèries B de 1912, 1913, 1916, 1917, 1918, 1919 i 1920; emissions de 1921 (Décima), 1921, 1925 (F. C. Sarrià), 1925, 1926 i 1928 (Port Franc), 1928 (Ampliació F. C. Sarrià) 6 per 100; emissions de 1928 5 per 100 i 1929 6 per 100. Així com també els cupons de les obligacions de l'Exposició d'Indústries Elèctriques emissió de 1922; Sarrià de 1911 i Bns de la Reforma de 1908.

Barcelona, 22 de setembre de 1931. — El director gerent, Eduard M. Buxaderas.

INVERSIONS COMPTAT I TERMINI

Valors renda — Accions termini — Col·locació capital amb garantia penyorativa i interès apreciable amb operacions bur-sàtils anomenades dobles. — Informeu-vos a

L. GOMIS

CORREDOR DE CANVI I BORSA CARRER DE FONTANELLA, 15

DADES FACILITADES PER

LA CASA JOAQUIM SITGES

PADROSA

ANQUES

Mon	Preced.	Actual	Alça	Baixa
Sucre Nova York				
S. 1.29	1.29			
D. 1.29	1.29			
G. 1.29	1.28			

Cafè Nova York

S. 4.70	4.30	20
D. 4.82	4.76	16
G. 5.07	4.85	29

Blat Liverpool

O. 4.0 1-4	4.1 1-2	1-4
D. 4.3 1-4	4.4 3/8	1-8
Mr. 4.6 3-4	4.7 3/8	5/8

Blat Chicago

S. 47 1-2	47 7/8	3/8
D. 47 3-4	48	1-4
Mr. 50 7/8	51	1-8

Moresc Chicago

S. 40 1-4	40 1/8	1-8
D. 40 3-4	36 3-4	
Mr. 35 3-4	38 3-4	

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	D'op.	Q.	3.00	3.98	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	4.20							
Obertura		4.19	3.97	4.04	4.11	3.83	3.86	
Tanca		3.99	3.99	4.06	4.09	3.87	3.92	
Alça	415	3.93	4.03	4.00	4.15	3.91	3.94	
Baixa								

NOVA YORK	D'op.	Q.	6.45	6.64	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	6.20							
Obertura		6.44	6.76	6.80	7.02	6.27	6.41	
Tanca		6.36	6.70	6.80	7.02	6.16	6.40	
Alça	6.25	6.30	6.68	6.88	7.03	6.16	6.39	
Baixa								

NOVA ORLEANS	D'op.	Q.	5.54	6.44	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	5.54							
Obertura		6.44	6.53	6.81	7.00	6.10	6.34	
Tanca		6.08	6.17	6.66	6.85	7.03	6.13	
Alça								
Baixa								

EGIPTE (Liverpool)	Upper	Upper	Setatell	Setatell
Tanca anterior	8.05	5.12	6.91	6.43
Obertura				
Tanca	4.00	5.04	6.47	6.57
Alça				
Baixa				

Alexandria. Tanques del 1	A.	O.	D.	A.
Antimoni	8.44	8.67	8.06	
Bakelar	12.39	12.78	12.54	

DISPONIBLES EN PLAZA

Good Middling (Standard Universal)	Texas	Orleans	Ant. Port
Nom.	Nom.	Nom.	Nom.

(Base tanca anterior)

Impost del Comitè: 830 ptes.

Arrib. als EE. UU. 60 un. 34. 35.000 M/A. comitè. 72.000 (any anterior)

Arrib. als EE. UU. des 71 sp. et. 777.000 " " 1.788.000

Venda a Liverpool 5.000 " " 6.000

Transferència 4.19

Novetats tècniques

Domenech Camón

Contadores de corriente alterna

pessetes 7

Kallenberg

Calefacción y ventilación

Pessetes 34

De venda:

LLIBRERIA CATALONIA

17, Plaça de Catalunya, 17

BORSA DE BARCELONA

Tancament de les principals Borses estrangeres, plus al món financer, no ha quedat al marge la nostra Borsa, i avui s'han vist perdre punts en la majoria dels valors i molta passivitat en operar. No sabem que hi hagi motius per a interrompre la marxa normal del nostre mercat; però aquesta ha estat la realitat.

A continuació donem els canvis fixats pel Mercat Lliure de les dues darreres sessions, dels valors contractats avui, i els pot veure que a excepció dels Transversals, que han fet una pujada molt notable, els altres han davallat, i alguns amb bastant de consideració:

Valors	Dia 22	Tanca anterior	Alça
Nord	50'80	50'60	+1'80
Alacant	38'—	38'50	+0'50
Colonial	48'75	51'—	+2'25
Explosius	98'—	100'—	+2'—
Montserrat	27'25	28'25	+0'50
Aigües	138'25	141'—	+2'75
Ford	178'—	182'—	+4'—
Transversal	21'50	19'50	+2'—

La darrera cotització dels Fords correspon al dia 18 d'aquest mes.

Els deutes de l'Estat estan, en general, fluïdes, i s'ha operat poc. El mateix es pot dir dels Ajuntaments, els municipals Balmes perden 1/2 7/50 (70), i municipal 5 per 100 queden a 60 (61).

Les obligacions carrileres segueixen fluïdes i particularment les Prioritat Nord, 60'25 (60), Astúries primera hipoteca, 54 (55) Astúries segona hipoteca, 54 (55); Almansa 4 per 100, 65 (66); Alacant primera hipoteca, 3 per 100, 41'75 (53'75); segona hipoteca, 70'75 (83'99). S'ha salvat de la desfeta i guanya 1'75 els sèrie D, 58'75 (57). Les industrials no varien gairebé gens, ni poques que s'ha operat.

Les accions del Banc d'Espanya perden 7 enters, 502 (509), i les Cols en reculen 3: 167 (170).

La lliura es cotitza avui a 46'50.

El cupó número 26 de les dites obligacions, vencedor a 1 d'octubre vinent, es pagarà a partir de l'esmentada data, deduits els impostos legals, a la Societat Anònima Armus-

INVERSIONS COMPTAT I TERMINI

Valors renda — Accions termini — Col·locació capital amb garantia penyorativa i interès apreciable amb operacions bur-sàtils anomenades dobles. — Informeu-vos a

L. GOMIS

CORREDOR DE CANVI I BORSA CARRER DE FONTANELLA, 15

DADES FACILITADES PER

LA CASA JOAQUIM SITGES

PADROSA

ANQUES

Mon	Preced.	Actual	Alça	Baixa
Sucre Nova York				
S. 1.29	1.29			
D. 1.29	1.29			
G. 1.29	1.28			

Cafè Nova York

S. 4.70	4.30	20
D. 4.82	4.76	16
G. 5.07	4.85	29

Blat Liverpool

O. 4.0 1-4	4.1 1-2	1-4
D. 4.3 1-4	4.4 3/8	1-8
Mr. 4.6 3-4	4.7 3/8	5/8

Blat Chicago

S. 47 1-2	47 7/8	3/8
D. 47 3-4	48	1-4
Mr. 50 7/8	51	1-8

Moresc Chicago

S. 40 1-4	40 1/8	1-8
D. 40 3-4	36 3-4	
Mr. 35 3-4	38 3-4	

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	D'op.	Q.	3.00	3.98	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	4.20							
Obertura		4.19	3.97	4.04	4.11	3.83	3.86	
Tanca		3.99	3.99	4.06	4.09	3.87	3.92	
Alça	415	3.93	4.03	4.00	4.15	3.91	3.94	
Baixa								

NOVA YORK	D'op.	Q.	6.45	6.64	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	6.20							
Obertura		6.44	6.76	6.80	7.02	6.27	6.41	
Tanca		6.36	6.70	6.80	7.02	6.16	6.40	
Alça	6.25	6.30	6.68	6.88	7.03	6.16	6.39	
Baixa								

NOVA ORLEANS	D'op.	Q.	5.54	6.44	M.	A.	O.	B.
Tanca anterior	5.54							
Obertura		6.44	6.53	6.81	7.00	6.10	6.34	
Tanca		6.08	6.17	6.66	6.85	7.03	6.13	
Alça								
Baixa								

EGIPTE (Liverpool)	Upper	Upper	Setatell	Setatell
Tanca anterior	8.05	5.12	6.91	6.43
Obertura				
Tanca	4.00	5.04	6.47	6.57
Alça				
Baixa				

Alexandria. Tanques del 1	A.	O.	D.	A.
Antimoni	8.44	8.67	8.06	
Bakelar	12.39	12.78	12.54	

DISPONIBLES EN PLAZA

Good Middling (Standard Universal)	Texas	Orleans	Ant. Port
Nom.	Nom.	Nom.	Nom.

(Base tanca anterior)

Impost del Comitè: 830 ptes.

Arrib. als EE. UU. 60 un. 34. 35.000 M/A. comitè. 72.000 (any anterior)

Arrib. als EE. UU. des 71 sp. et. 777.000 " " 1.788.000

Venda a Liverpool 5.000 " " 6.000

Transferència 4.19

Novetats tècniques

Domenech Camón

Contadores de corriente alterna

pessetes 7

Kallenberg

Calefacción y ventilación

Pessetes 34

De venda:

LLIBRERIA CATALONIA

17, Plaça de Catalunya, 17

Adjuntaments i Diputacions

Adjunt. Barcelona 1903	60'00
" " 1904	60'00
" " 1905	60'00
" " 1906	60'00
" " 1907	60'00
" " 1908	60'00
" " 1909	60'00
" " 1910	60'00
" " 1911	60'00
" " 1912	60'00
" " 1913	60'00
" " 1914	60'00
" " 1915	60'00
" " 1916	60'00
" " 1917	60'00
" " 1918	60'00
" " 1919	60'00
" " 1920	60'00
" " 1921	60'00
" " 1922	60'00
" " 1923	60'00
" " 1924	60'00
" " 1925	60'00
" " 1926	60'00
" " 1927	60'00
" " 1928	60'00
" " 1929	60'00
" " 1930	60'00
" " 1931	60'00

Adjunt. B. 1903	60'00
" " 1904	60'00
" " 1905	60'00
" " 1906	60'00
" " 1907	60'00
" " 1908	60'00
" " 1909	60'00
" " 1910	60'00
" " 1911	60'00
" " 1912	60'00
" " 1913	60'00
" " 1914	60'00
" " 1915	60'00
" " 1916	60'00
" " 1917	60'00
" " 1918	60'00
" " 1919	60'00
" " 1920	60'00
" " 1921	60'00
" " 1922	60'00
" " 1923	60'00
" " 1924	60'00
" " 1925	60'00
" " 1926	60'00
" " 1927	60'00
" " 1928	60'00
" " 1929	60'00
" " 1930	60'00
" " 1931	60'00

Bons Reformas	70'00
Adjunt. València 6 %	74'00
" " Sevilla Exposició	85'50
" " Màlaga	81'75
Diputacions velles	74'00
Mancomunitat 1900	86'00
C. Crèdit Comunal	72'00
Diputació Barcelona 6 %	85'50

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 % ..	56'25
" 2.ª " " " " "	53'50
" 3.ª " " " " "	57'50
" 4.ª " " " " "	57'00
" 5.ª hipoteca 3 % ..	58'25
Pamplona	54'00
Prioritat	60'25
Lleida a Reus	62'00

LA T.S.F.

Emissions nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO E A J 13 (251 m.)

11:30: "Bajo el águila doble", marxa; Sousa; "La castañuela", Alonzo; "Agua, azucarillos y aguardiente", fantasia; Chueca; "La moza de Utrera", Luna; "La reina mora", fantasia; Serrano.

12:30: El trio de la emisora interpretará el siguiente programa: "Soy granadina", pasodoble; Milagros; "Con tanto flores", Proleta; "Flup", fantasia; Saule; "Noveleta", Centola.

14:00: Hora exacta. Carillon. "Música y cristianismo", fantasia; Serrano; "Serenata de amor", Solima; "Qua la verge plora", sardana; M. Puig.

14:30: Tancament de l'estació.

15:00: "Invitación al vals", Weber; "Els cantos dels ocells", Niu; "Toca la fuga", Bach; "La parranda", cançó del Pasteró; Alonzo; "Carmen", fantasia; Bizet.

17:30: Tancament de l'estació.

20:00: "Marxa", Zimmer.

20:00: Conferència cultural d'atletisme a càrrec d'En Marian Caguer, periodista esportiu, sobre el tema "Esport i salut".

20:15: "Pompette", intermezzo, Sietle.

20:30: Cotització. Borsa i moneda estrangera.

20:35: "Omaha", Scassola.

20:40: Reportatge microfònic a càrrec del periodista Octavi Salter.

20:55: "El Sr. Joaquín", alborada; Caballero; "Sevilla", Albéniz; "La festa de Santa", fantasia; Gilbert.

21:30: Hora exacta. Carillon. "Lystrata", fantasia; Lincke.

22:00: "Eurythmie", obertura; Weber; "Pell d'Àlbum", Wagner; Andante (quintet de corda); Tschai-kowsky; "Escenes pintoresques", suite; Massenet.

23:00: Tancament de l'estació.

a càrrec de la Banda Municipal de Barcelona, dirigida pel mestre J. Llorens de Grignon.

24:00: Tancament de l'estació.

Emissions estrangeres més interessants

FRANÇA.—Radio-Paris, 1724.1 m. 20:00, Lectures littéraires, per M. Dorival; 20:30, Resultats esportius i previsions meteorològiques; 20:40, Crònica de la moda, per Mlle. José; 20:45, Ràdio-concert; 21:15, Notícies de premsa, informacions i hora exacta; 21:30, Ràdio-concert.

Torre Eiffel, 1445.8 m.: 20:30, Previsions meteorològiques; 20:30, Ràdio-concert simfònic.

Alger, 363.6 m.: 20:00, Concert instrumental; 20:30, Crònica literària; 22:00, Concert clàssic per l'orquestra de l'estació; 20:45, Música variada; 21:45, Cants; 22:00, Concert clàssic per l'orquestra de l'estació; 22:45, Jazz cantant.

Bordeus-Lafayette, 304 m.: 20:15, Darreres informacions; 20:30, Concert per l'orquestra.

Estrasburg, 345.3 m.: 20:00, Ràdio-concert.

Tolosa, 385 m.: 20:00, Salos diversos; 20:15, Jazz; 20:30, Melodies; 20:45, Cant, òperes; 20:55, Crònica de la moda; 21:15, Fragments; 21:30, Música militar; 21:45, Orquestra; 22:00, Ballades; 22:15, Cançons; 22:30, Quart Butlletí d'informacions; 22:45, Discos; 23:00, Hora dels ràdio-òperes; 23:15, Cinquè Butlletí d'informacions; 23:30, Continuació de l'ora dels ràdio-òperes; 24, Servei meteorològic.

ALEMANYA.—Langenberg, 472.4 metres: 19:55, Concert de marxes i valsos; 20:45, Concert simfònic; 21:15, Música lleugera i de dansa.

Stuttgart, 306 m.: 21:00, Retransmissió de Frankfurt; 21:15, Informacions diverses; 22:35, Música gitana de Budapest.

AUSTRIA.—Viena, 517 m.: 20:10, "Weisse Fracht", peça de costums occidentals; Gordon; 22:15, Informacions diverses; 22:30, Concert pel jazz Ch. Gandinot.

hem posat ben alt el nom de Catalunya i s'ortodoxa a Venècia, per a portar endavant el nostre propòsit — l'educació i cultura dels fills dels catalans — hem trobat l'ajut del senyor president de la República que ha decretat que el sosteniment i despeses vagin a càrrec de l'Estat.

ANGEL GALOFRE

La Música

NOTES OFICIOSES

Per als vint-i-dies 4, 11 i 25 d'octubre, estant anunciats els concerts inaugurals de curs de l'Associació Obrera de Concerts, que com de costum aniran a càrrec de l'Orquestra Pau Casals, al Palau de la Música Catalana. Per poder concórrer a aquestes audicions, és precis estar inscrit soci abans del dia 27 del corrent. Passada aquesta data, les noves sollicituds d'ingrés presentades quedaran per al pròxim concert, que tindrà lloc el diumenge vinent, dia 11, també a càrrec de l'Orquestra Pau Casals.

LA VIOLETA DE CLAYER

Com ja teníem anunciat, demà, dimecres, dia 23, a les deu de la nit, tindrà lloc la inauguració de la primera exposició d'arts i oficis dels socis de La Violeta de Clayer, la qual és instal·lada al seu estatge, carrer del Cadagor, 4, principal.

Shan presentat fins al terme d'admissió obres força notables en les diverses branques de l'art i en treballs d'oficis diversos.

Durant l'exposició tindran lloc, també al seu local, tres conferències i tres concerts.

Per la inauguració, el doctor Cosme Rofes donarà la primera de les dites conferències, sota el tema "L'escola de l'esvenidor".

L'acte serà públic, i també l'exposició, que es podrà visitar tots els dies de les set a les nou del vespre.

L'ESCOLA ORFONICA

Aquesta institució musical ha quedat instal·lada al carrer de Julià Fortet (abans Montesión), 16, pral, estatge del Casal de la Plaça de Vile, amb la qual l'Associació ha signat contracte de convivència.

Han quedat repressos els assaigs de conjunt, en preparació del programa que serà desagratat durant el pròxim concert, que sota la direcció del mestre-director En Lluís Maria Millet, tindrà lloc durant la present temporada de tardor.

La Direcció convida a totes les senyorettes i homes que sentin amor per la nostra cançó popular a ingressar a la massa coral, la inscripció de la qual ha quedat oberta al nou estatge tots els dies, de vuit a nou de la vetlla.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general i 238 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Cabo Tres Forcas", amb càrrega general, de Santander.

Vapor noruec "Fantoff", amb bacallà, de Bilbao.

Vapor espanyol "Cabo Villano", en last, de Gènova.

Vapor espanyol "Artza Mendí", amb càrrega general, de Viagracia.

Vapor espanyol "María Mercedes", amb càrrega general, de Palma.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Cabo Menor", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor francès "Le Rhin", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "María Mercedes", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Berga", amb ciment, cap a Algeciras i escales.

Una "Escola Santiago Rossinyol" a Maracay (Venezuela)

Publiquem amb molt gust la informació següent de Maracay:

Sr. Director:

Molt senyor meu: En nom de la Colònia catalana que resideix a Maracay (Venezuela) en plaú comunitat, que havent demanat la implantació d'una escola, per als nens i nenes, dels catalans que treballen a la fàbrica de filats i teixits que té establerta el general Joan Vicente Gómez, president de l'esmentada República. Aquest decretà immediatament la creació de l'escola.

La Comissió, la qual tenia l'honor de presidir, i de la que en formava part el secretari del president de l'Estat, Aragua, com pertany Maracay, tingué a bé, glorificant la figura d'un fill il·lustre de Catalunya, posar el nom d'"Escola Santiago Rossinyol".

Aquesta comissió, a fi que tingué un concepte de com els catalans pensen fora de la seva pàtria, envia una missiva al que un dia fou el professor de les arts, la literatura i poesia, i contestà amb el següent: "Barcelona, 11 de juny de 1928. — Sr. D. Angel Galofre - Maracay (Venezuela). —

Molt senyor meu: Rebuda la vostra en data de 18 de maig en la qual veig que heu creat una escola que porta el meu nom. Quedo agraïssim perquè veig que almenys procureu fer Patria i Cultura com fau els bons catalans. —

Als camps de blat per lluny que estiguin sempre hi floreixin poncelles i cada poncella d'aquestes simbolitza un català, i el que hem de procurar és que cada dia d'escampis més. — Tingueu sempre al vostre costat amb ve i ànima el vostre amic: Santiago Rossinyol.

L'objecte d'aquesta comissió no és altra que demostrar que els catalans que residim fora del nostre país no

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels Grans Boulevards, de la Plaça de la República a la Madeleine.

A la Plaça de la Bastilla.

A la Plaça de Saint Michel (costat Metropolità).

Al Boulevard Saint Michel.

Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quioscos de París.

LA PUBLICITAT

Impremta de

LA PUBLICITAT

Carrer de Barbant, 11 i 13

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE BARCELONA

Gran companyia de comèdia

CAMILA QUIROGA

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis. La comèdia en tres actes, de Novos, **EL VUELO RUPOIAL**.

Nit, a un quart d'onze. La comèdia en tres actes, d'Armand Moock, **LA LUNA EN EL POZO**.

Demà, dijous, tarda: La aventura de Irene. — Nit: La luna en el pozo.

TEATRE NOVELTATS

Gran Companyia de sarsuela i òpera de

EMIL VENTURA

A les 19:00. **EL MARQUILLERO, LOS CHICOS DE LA ESCUELA I LOS DE ARAGON.**

BUTAQUES DES D'HOIES PTES. Nit, a les 10: **LOS CHORROS DEL ORO I LA JOIA MUSICAL.**

DONA FRANCISQUITA

per E. Vandrell. BUTAQUES DES DE 19:00 PTES. Demà, tarda: **LOS CHICOS DE LA ESCUELA, LOS CHORROS I LA DOLGORA.** Nit: **LOS CHORROS DEL ORO I DONA FRANCISQUITA.** Es despatxa a complacència.

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes del Teatre

Romans, de Madrid, Vedettes, Marquerita Carvajal. Primera ballarina: Llana Graell.

Avui, dimecres, tarda, a les cinc: Matinée a preus populars. El vedell arribat.

LA MIRA DE LA MANCHA

Nit, a les 10:15: **Dama V. su ropa i l'obra de la temporada.**

LAS DICTADORAS

TEATRE POLIORAMA

TEMPORADA DE GRANS ATRACCIONS

Avui, presentació de

ALEXANDER MAIZANI

l'ànima del tango

Gran Teatre Espanyol

Companyia de JOSEF SARTRE

Primers actors i directors:

SARTRE - NOLLA

Avui, tarda, a les 8: **POPULAR**

EL 69 MUNTAT

per tota la Companyia

Nit, a les 10: **A RIURE**

La petxina de Venus

Es despatxa a tots els Centres de Localitats.

Demà, dijous, tarda i nit:

La petxina de Venus

Dijous, tarda... ATENCIO.

TEATRE NOU

COMPANIA LIRICA DE LLUIS CALVO, en la qual figura MARC REDONDO. Tardes: Matinées populars. Nits: Programmes selectes, divendres: estrona de EL COLOSO. Protagonistes: Marc Redondo

Teatre Català Novelat

dimecres 7 octubre, inauguració de la temporada

2 ESTRENES.

LA SEGONA JOVENTUT

de Pompeu Grau

LES TRES GRACIES

estampa grottesca de Josep M. de Sagarra

TEATRE TALIA

Tel. 24371

Gran Companyia del TEATRE ALCAZAR DE VALENCIA

Tarda, a les 8: **EL REI DE LES AIGÜES DEL MARCAT I LA BOLXEVIC DEL CARM.** Nit:

LA VISTA CAUSA DE MARY-HETTA

Demà, tarda: Festivitat de Nostra Dona de la Mare. **EL DRAGO DEL PATRIARCA I LA VISTA CAUSA DE MARY-HETTA.** Nit: **LA VISTA CAUSA DE MARY-HETTA.** Avui: DEBUT de la Companyia CASALS-BRUGERA.

CINEMAS

COLISEUM

AVUI, NIT, A LES 10

"PETIT CAFE" per Memòries Chévalier.

REVISTA PARADISQUET

"QUIEN LA DESARCA" (Dibuixos)

Fantasio

INAUGURACIO DE TEMPORADA

Avui, tarda, de 4 a 8, sessió continua. Nit, a les 10: Notícies Pex. Un film "Caricatures Cinematogràfiques".

EL SUPLEN DEL BAYALLON.

Un film cultural Fox. ORO LIQUIDO.

La fantasia opera Ufa.

EL FAVORITO DE LA GUARDIA, cantada en francès per Lillian Harvey i Henri Carat. Es despatxa a seguir i el Centre de Localitats per a la sessió especial numerada de demà, a les sis de la tarda.

Cine Principal Palace

Apacell Western Electric

Avui, sessió continua des de les 4 de la tarda

UN VALS EN EL KEEPING-CAR (sonora)

La fantàstica producció russa de gran èxit

EL ESPRIMO AZUL

Dijous: **EL VALS DE LA NOCTURNA**

NIVOLI

5 tarda i 10 nit: Noticiari. Dibuixos. "Angeles del Infinito" (Howard Hughes).

KURSAAL - CAPITOL

Tarda, 4, Nit, 10. "Cuerpo y alma", Anna Maria Castedó, George Lewis (en espanyol). Atracció sonora, dibuixos i Noticiari.

FEMINA - CATALUNYA

Tarda, 4, Nit, 10. "En cada puerto un amor", parlada en espanyol. "Sin novedad en el Tren de Canino" (Gossum M. G. N.). Noticiari, Dibuixos.

PATHE PALACE I EXCELSIOR

Sessió continua. "El Area de Noé". Atracció. Dibuixos. Noticiari i cinja muda de 8 a 9.

GRAN TEATRE COMTAL

Sessió continua. "Lo que quieren los hombres". "El Rey del Jazz". Noticiari.

MONUMENTAL DINEMA

Sessió continua. "París vous salue?". "La voluntad del muerito". Lupito Tovar (parlada en espanyol). Cinéma i Noticiari.

CINEMA INIS-PARK

Sessió continua. "Cantant para ti" (Hall Jonson). "Rio Rita", John Boles i Babe Daniels.

WALKYRIA - PEDRO - ARGENTINA

Sessió continua. "La casa del sordo" (Harold Lloyd). "El correo de California". "La odisea de una duquesa" (Billie Love).

CINEMA PARIS

TARDA, 4:30. NIT, 9:45. Camé. EL RECLUTA. Revista. "El sondeador superlun SOBREROS DE GLORIA, parisi i cantat en espanyol. Es despatxa a taquilla per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

TRIOMF, MARINA I NOU

Programa per a avui:

TRIOMF: MARINA: CARLOS DE HERMANA (sonora) - LA CURVA DE CRISTAL (dibuixos sonors) - EL FANTASMA DEL PASADO - LA DANA DEL YATE. NOU: DE PURA SANGRE (sonora) - NOCHE NUPCIAL - LA VIDA DE UNA ACTRIZ - EN CAMISA DE DOMIN (comica).

COMPANIA TRASMEDITERRANEA

Madrid: Plaça de las Cortes, 8. — Barcelona: Via Laietana, 2

Servici regular de vapors comercials i correspons entre la Península, Balears, Nord d'Àfrica, Canàries, Guinees Espanyola

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA-CADIZ-CANARIES

Sortides setmanals els dissabtes, a les 12 hores. Efectuaran els serveis les modernes motonaves

"CIUDAD DE SEVILLA" I "CIUDAD DE CADIZ"

Link comercial amb escales en tots els ports de la Mediterrània, Nord d'Àfrica i Canàries. — Sortides quinzenals els dijous

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA-PALMA DE MALLORCA

Sortides tots els dies (l'any dels diumenges) de Barcelona i Palma, a les 21 hores per les modernes motonaves

"CIUDAD DE BARCELONA" I "CIUDAD DE PALMA"

Servici regular entre Tarragona, València, Alacant i Palma de Mallorca i entre Barcelona i Madrid

LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORIS DE GUINEA ESPANYOLA

(Fernando Poo)

Sortides el dia 15 de cada mes amb escales a València, Alacant, Cartagena, Cadix, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Rio de Oro, Mauritania, Santa Isabel (Fernando Poo), Sata. Esgo i Rio Benito, pels vapors

LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA

Sortides de Barcelona els dijous i dijous, a les 20 hores.

Sortides de València els dimecres i dissabtes a les 19 hores.

Servici prestat per la motonave

"CIUDAD DE VALENCIA"

Primers: 23:55 Ptes. Segona: 21:50 Ptes. Tercera: 10:00 Ptes

Servici ràpid setmanal Mediterrània - Canàries

Amb escales en tots els ports. Sortides tots els dimarts

LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA, ALACANT, ORAN, BELLIS, CEUTA.

Sortides de Barcelona, to: els diumenges, a les 8 hores.

Servici comercial entre la Península, Nord d'Àfrica i Canàries, amb escales a tots els ports de la Mediterrània

Sortides quinzenals

SERVIS DIARI ENTRE MALAGA I MELILLA

DELEGACIO DE LA COMPANIA A TOTS ELS PORTS

Companya Arrendataria del Monopoli de Petrolis, S. A.

Concurs per a la construcció en tallers nacionals de dos equips "Diesel" complets, propulsors i auxiliars, amb destinació a dos vaixells-tancs de 8.000 tones de pes mort, tipus "Campomanes"

Necessitant aquesta Companyia adquirir dos equips "Diesel" complets, propulsors i auxiliars, amb destinació a dos vaixells tancs de 8.000 tones de pes mort, tipus "Campomanes", invita els fabricants nacionals a presentar proposicions per a la construcció dels dits equips, de conformitat amb el Plac de Condicions Tècniques i administratives i el model de proposició que estarà a la disposició dels concursants tots els dies fèrers, de les deu a la una, a les oficines centrals de la Companyia, Secció Tècnica Naval, Torijó, 9, Madrid, durant el termini d'admissió de proposicions que acabarà al dia 14 d'octubre vinent, a les dotze del migdia.

Les proposicions es lliuraran en plec tancat i lacrat, especificant al sobre "Oferta per al subministrament d'un o dos (segons el cas) equips Diesel complets, propulsors i auxiliars, amb destinació a un o dos (segons el cas) vaixells tancs de 8.000 tones de P. M., tipus "Campomanes".

Madrid, 22 setembre 1934. — EL DIRECTOR GENERAL, Maluquer.

EI SULFOPILOL

Remei científic contra la calvicie

Gairebé tots els calbs ho són per la seborrea, aquesta hipersecció del cap, que es manifesta amb l'aparició de la caspa. La seborrea és el començament de la calvicie. Combatre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la seborrea que el sofre. I no es coneix més que un medicament que permet utilitzar aquestes propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un producte empric, casolà, o de perfumeria, preparat sense responsabilitat científica. Pel contrari, està fet per facultatius catalans i basat en fórmules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud. És l'únic remei que li aconsellarà el seu metge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evitarà la caiguda del cabell en qualsevol moment en que es trobi el seu procés de calvicie. Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre i perfectament el cabell net i sec, evitant que la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En contacte d'informació, al preu de 750 pts.

FABRICA DE CERAMICA

Artículos de construcción

Rajoles de València

CASIMIR VICENTS

Despatx: Tallers, 72

Teléfono núm. 15644

BARCELONA

ENDERROCS

Garola i Vidal

Compra-Venda de Portes, Finestres, Bigues, Relxes i material de ferros. OLOT, 1 al 5

Teléfono 34998

PIANOS

de lieder, de diversos grans. Carrer de Carme, n.º 9, primer.

ESPORT

FRONTO NOVELTATS

Funcions per a avui, dimecres, 23 de setembre. Tarda, a les 8:15: **SHIEL I - MARQUINA** contra **ECHE VARRA - ARRETO I NIT**, a les 10:15: **IRISOVEN II - BERNARDO II** contra **PISTON - CAZALIS II**. Detalls per a taquilla.

BOXA NUEVO MUNDO

Avui, a un quart d'onze

5 grans combats, 5 en dos rounds:

KID TUNERO "chadefete" **CLUA**

7241 punxent cuba **NON LEWIS**

resparticó **ex-campió d'Austràlia**

en vuit rounds

SANGUITA **DAUP**

General, 250 ptes. - Wings, 4 pts.

DIVERSOS

Ferrocarril Aeri

St. Sebastià-Miramar. S.A.

CASINO DEL MASNOU

Demà, 23 de setembre, a les 11 de la nit, extraordinari BALL, a la Sala de Festes. Orquestra GRANADOS. Orquestra LIZCANO DE LA ROSA. Jardineria i ornamentació Gasol. Buffet i Restaurant Hotel Nit.

MARICEL - PARK

Novetats de la Mare

Iluminació total del Parc

Gran Castell de focs artificials

Totes les atraccions. Anada i tornada Funcioner i entrada al Parc, 1 pesseta

NURIA

"VIATGES INTERNACIONAL EXPRESS"

Ronda de la Universitat, n.º 24 (tocant a la Plaça de Catalunya)

5 Ptes. MES

Ensenyança de qualsevol instrument i solfeig

TOT COMPTES

Acadèmia de Música Via

Corts Catalanes, n.º 638, 1er. (Passatge Gràcia-Clarà)

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DEMANDES DE TREBALL

Jove solter 34 anys

s'ofereix per a càrrecs d'administrador. Informes i garanties a bastament. — Escriure: 4585 - D. - Vergara, n.º 11. (Anuncis).

DEPENDENT

pràctic en la venda de teixits detall. Viatja 27 anys. Bona informació. Consellador mercat americà. Pràctic en treballs oficina comercials. Petit capital, s'ofereix per dependent. Escriure a LA PUBLICITAT, n.º 4906.

L LOGUERS

Dos grans magatzems

centrals, per a indústria o garatge. 25 i 50 duros. Adq: Consell de Crèd. núm. 455, pral, segona.

MALALTIES DE LA PELL

Vies urtiàries. Defectes sexuals. 668. - Anàlisis de sang. - POLICLINICA Paré Pujol. - Rambla de Canletes, n.º 14. (escale de la Pasadaria).

SOLFEIG GRATUIT

per a joves i noies

Informes: Porta-Ferrissa, 10, primer

FABRICA DE CERAMICA

Artículos de construcción

Rajoles de València

CASIMIR VICENTS

Despatx: Tallers, 72

Teléfono núm. 15644

BARCELONA

ENDERROCS

Garola i Vidal

Compra-Venda de Portes, Finestres, Bigues, Relxes i material de ferros. OLOT, 1 al 5

Teléfono 34998

PIANOS

de lieder, de diversos grans. Carrer de Carme, n.º 9, primer.